

L'EPISCOPAT ESPANYOL AGRAEIX ELS ANYS DE DEDICACIÓ DE JOAN CARLES

Abdicació històrica

Aquesta fotografia va ser feta el 7 de novembre de l'any 2010, amb motiu de la històrica visita del papa Benet XVI a Barcelona per a la consagració de la basílica de la Sagrada Família. L'hem volguda recuperar per significar que tant el papa Benet XVI com el rei Joan Carles han fet efectiu amb poc temps de diferència el que aleshores semblava impossible: la renúncia al papat de l'un i l'abdicació com a rei de l'altre. El dilluns 2 de juny Joan Carles anunciava que posava fi a 39 anys de regnat per donar pas a les noves generacions. Es preveu que en uns dies Espanya ja tingui nou cap d'Estat en la persona de Felip VI. **P 8**

Efe

El cardenal Martínez Sistach agraeix al Rei els serveis prestats al país durant els 39 anys que ha estat cap d'Estat

L'Oració del Rei

P 2

La vocació sacerdotal del televisiu Carlos Fuentes

El franciscà més mediàtic d'Espanya, fra Carlos Fuentes, ha decidit fer un pas més en el seu seguiment de Jesús. El 4 de maig passat rebia a Sabadell l'ordenació presbiteral. «He sentit que el Senyor em demanava una mica més d'atenció a la gent més necessitada —confessa—. El presbiterat és una resposta a aquesta crida: un nou camí que s'obre al servei de les persones més humils.»

P 21

Compartir el do de la vida

Els trasplantaments són de vegades l'única alternativa de vida per a molts malalts. Amb els avenços científics, augmenta dia a dia el nombre de persones que, gràcies a la generositat dels que han perdut la vida i dels seus familiars, es poden beneficiar d'un trasplantament. Joan Pau II va dir que la donació d'òrgans és «un autèntic acte d'amor». Joan Pere Menárguez, que fa dos anys va ser sotmès a un doble trasplantament de pulmó, comenta que «una persona increïblement generosa va deixar aquesta vida i va permetre que altres persones tinguéssim una altra oportunitat». **P 3-4**

Sumari

- 5 Els presidents d'Israel i Palestina, per la pau
- 16 Nova campanya d'Amics de la Gent Gran
- 22 Jornada acadèmica sobre l'evangeli de Mateu
- 26 Obra teatral sobre el beat Francesc Castelló
- 27 Exposició d'antics còdexs bíblics al Vaticà

Editorial

L'Oració del Rei

Molts tenim a la ment la fotografia de la visita del rei Joan Carles a Adolfo Suárez, recentment desaparegut. Tots dos foren bons amics i els grans gestors de la Transició. Un procés que a ulls del món fou exemplar. Suárez va morir després d'una llarga malaltia i va ser elogiat per totes les forces polítiques. Ara el Rei ha pres la sàvia decisió d'abdicar. És una opció que també cal aplaudir: «Si vols conèixer un home, dóna-li poder, si vols conèixer-lo millor, pren-li», diu la veu popular. I en aquest cas ningú no li pren, és ell mateix qui pren la decisió, esperada per molts. Fa quasi quaranta anys tot va canviar, potser calia que ara hi hagués també un cop de timó. El príncep Felip regnarà. Haurà de ser un nou estil de monarquia, pròpia del segle XXI d'una societat multicultural, plurireligiosa i interconnectada. Felip ja ha donat proves d'un nou tarannà. Una oratòria directa, amb mirades de complicitat a l'audiència, amb un llenguatge actualitzat. Segurament ha comptat amb l'assessorament de la princesa Letizia, professional dels mitjans de comunicació. Els gestos de proximitat de Felip envers Catalunya han estat palesos: la visita històrica

a Montserrat, la presentació de la Fundació Prínceps de Girona, la inauguració de l'ampliació a l'IQS a Barcelona. La presència d'un home culte, sobri, esportiu i amb segell europeista. En aquest context molts ens preguntem com evolucionarà el procés sobiranista. Potser serà l'ocasió històrica de reformar la Constitució, de replantejar un nou repartiment dels recursos i d'afavorir des del cap d'Estat un nova articulació d'Espanya i Catalunya.

Per a alguns la monarquia és un règim obsolet, improp del nostre temps. Per a d'altres és l'única garantia d'arbitratge. Les opinions són lliures, però és evident que en l'actual context polític, econòmic i social, hi ha el desig d'estabilitat i renovació. Com a catòlics, volem una convivència pacífica fonamentada en el just repartiment, en la inclusió i en el reconeixement de les legítimes aspiracions dels pobles. Cada migdia, a les dues, les campanes de la catedral de Barcelona branden en el toc anomenat l'Oració del Rei: un repic immemorial que convida a pregar pel monarca regnant. Fem-ho ara pel que se'n va i pel que arriba.

Un nou llindar

Sebastià Taltavull Anglada
Bisbe auxiliar de Barcelona

La globalització del bé

Com en la primera Pentecosta de la història, avui és possible viure la mateixa experiència. És la renovació que l'Esperit de Déu infon constantment a l'Església i al món amb el seu alè. A l'Església i al món, perquè l'acció de Déu no coneix fronteres. Després de gairebé dos mil anys d'història, durant la qual l'acció missionera de l'Església ha incidit en bona part dels cinc continents, també podríem fer el recompte dels pobles més amagats on ressona la paraula joiosa de l'Evangelí. Com fer-nos entendre? Com comunicar-nos amb un llenguatge que sigui intel·ligible per a tothom? No és veritat que amb esforç i estimació podem entendre'ns i viure en plena comunió? Quin misteri d'amor amaga aquesta font de la qual brolla el desig d'unitat, una nova saviesa, ciència, consell, fortalesa, alegria i pau? L'Esperit del Senyor, que és amor, es fa do i comunica els seus fruits a un grup de persones que han conviscut amb Jesús, l'han vist ressuscitat, i ara s'adonen que, per damunt de tota diferència, ells mateixos fan intel·ligible un missatge que arriba al cor. De cop, experimenten un canvi interior inesperat: passen de la por a la confiança, del recel a l'entusiasme, i són portadors d'un anunci que conté tots els elements de la globalització del bé. És el gran valor de la catolicitat de l'Església, la dimensió universal del seu missatge i del seu servei a cada persona en particular i a la humanitat sencera.

La festa de Pentecosta ens descobreix el valor de la interioritat i, amb ella, el misteri amagat de Déu en cada persona humana, un misteri d'amor, d'unitat i perdó. Quan la societat és qualificada de líquida per la seva falta de cohesió interna, l'acció de l'Esperit en nosaltres se'ns revela i irromp com a do i com a fruit. És l'alternativa a la frustració humana, al buit interior, a l'aïllament, a la incomunicació, al ressentiment que bloqueja tota relació autèntica. Ens trobem davant de quelcom realment genial per a l'anunci de la fe i per a una proposta esperançada de felicitat.

L'efemèride de la setmana

Dia 10 de juny del 1902: mor a Vallvidrera el poeta Mn. Cinto Verdagué i, el 1926, a Barcelona, l'arquitecte Antoni Gaudí.

*CatalunyaCristiana

Director: Mn. Jaume Aymar i Ragolta

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Samuel Gutiérrez, Rosa M. Jané, Carme Munté, Rosa Peraire

Lingüista: Montserrat Pibernat

Arxiu i fotografia: Eulàlia Grande

Corresponsals: Guillem Farré, CASTELLÓ; Víctor Gay, GIRONA; Jordi Pérez Ansótegui, LLEIDA; Cristina Sànchez, MALLORCA; Mercedes De La Torre, ROMA; Júlia Ayala, SOLSONA; Joan Boronat, TARRAGONA; Víctor M. Cardona, TORTOSA; Patricia Navas, URGELL; Xavier Bisbal, VIC; Javier Molina, EL CAIRE; Ana Alba, JERUSALEM

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Ferran Blasi, Joan Botam, Jaume Castro, Agustí Codinach, Emili Ferrando, Francesc Gamissans, Joan Guiteras, Elisabet Juanola, Dani Majà, Joan A. Mateo, Victòria Molins, Glòria Monés, Josan Montull, Francesc Nicolau, Joan Pallarès-Personat, Joan Piñol, Armand Puig, Quique, Francesc Riu, Josep Rius-Camps, Lluís Solà, Lluís Serra, Rafel Serra, Valentí Serra,

Sebastià Taltavull, Francesc Torralba, P-J Ynaraja.

Redacció, administració, publicitat i promoció: C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)

a/e: administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)

a/e: publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)

Pàgina web: www.catalunyacristiana.cat
www.facebook.com/catalunyacristiana

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació: Carlos Aguado

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri. Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

Difusió controlada per

Membre de la UCIP
International Catholic Union of Press

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en català

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 130 €
Gibraltar i Portugal: 130,01 €
Resta d'Europa: 208,01 €
Amèrica i Àfrica: 243,11 €
Àsia i Oceania: 317,21 €

El setmanari rep l'ajut del Departament de Presidència de la Generalitat de Catalunya

Un autèntic acte d'amor

Amb aquestes paraules qualificava el papa Joan Pau II la donació d'òrgans

Miquel Àngel Codina

Joan Pere Menárguez, de 50 anys, pateix una malaltia genètica anomenada «malaltia de Wilson». Es caracteritza per una acumulació de coure en els teixits, que es manifesta amb símptomes neurològics i hepatopaties. Aquesta malaltia té una incidència d'aproximadament un cas per cada trenta mil persones i afecta bàsicament la població masculina. Per tal d'ajudar a eliminar el coure dels teixits, Joan Pere va prendre dos fàrmacs: primer, el Wildzinc, i després, la Penicil·lamina.

«Durant la Setmana Santa del 2011, vaig començar a notar ofecs i manca de respiració. El metge insistia que la causa no podia ser la medicació, ja que no hi havia casos demostrats en què la Penicil·lamina afectés l'aparell respiratori. Al setembre estava molt pitjor. El pneumòleg del CAP em va remetre al departament de Pneumologia de l'hospital Can Ruti, de Badalona, a començaments del 2012. Després d'una setmana de proves, i d'una biòpsia pulmonar, em van detectar una bronquiolitis obliterant, que feia que els meus pulmons, de manera progressiva però sense fre, anessin deixant de funcionar», explica Joan Pere.

Aquesta malaltia li afectava tots dos pulmons. Després de les proves efectuades a Can Ruti, va passar al Servei de Trasplantaments de l'hospital Vall d'Hebron, de Barcelona. «Vaig tornar a passar —assenyala Joan Pere Menárguez— tota una sèrie de proves, fins a decidir si era apte o no per al trasplantament. Quan al metge que em va atendre al final, li vaig preguntar quines opcions tenia, m'ho va dir molt clar: "Cap, o et trasplantes o et queda, com a màxim, entre un i dos anys de vida".»

El temps d'espera va ser dur. A casa havia d'estar connectat a una màquina d'oxigen durant gairebé tot el dia. Quan sortia al carrer havia de dur un equip portàtil. «Visc a Bufalà, un barri de Badalona, i cada carrer en pujada era com anar a Montserrat a peu. Tots els trams en pujada eren extenuants. Recordo estar sempre cansat. Les coses més trivials constituïen per a mi un esforç esgotador», comenta Joan Pere.

«Tot el dia portava el telèfon a sobre, a la butxaca, al costat del llit... pendent d'una trucada crucial. Quan sonava, em venia una pujada d'adrenalina i pensava: "ara", però no és aquesta trucada la que esperes... i continues esperant. Finalment, el 14 de maig del 2012 va arribar la trucada, a primera hora de la tarda. Es va mobilitzar la família (dona, filla, germana, mare) i ens vam presentar a l'hospital. I tornar a esperar, esperar i esperar», recorda Joan Pere. I destaca que «a les deu de la nit es va encendre el semàfor verd. L'operació ja estava en marxa. L'última imatge que tinc és de mi mateix entrant per les portes

Joan Pere Menárguez va ser sotmès fa dos anys a un doble trasplantament de pulmó.

del quiròfan amb els polzes amunt, en senyal de victòria, i els meus éssers estimats plorant.»

Doble trasplantament

Vuit hores —des de les deu de la nit fins a les sis de la matinada— va durar l'operació de doble trasplantament de pulmó. Semblava que tot havia anat molt bé, però vint-i-quatre hores després el van haver d'ingressar novament al quiròfan per aturada cardíaca. «Era qüestió de vida o mort... de la meua vida o de la meua mort. Després de tres quarts d'hora de massatge cardíac directe al múscul, el metge em va poder remuntar en l'últim segon», afirma Joan Pere. I es pregunta el següent: «Què vaig viure o, més ben dit, què no vaig viure en aquells tres quarts d'hora?» Joan Pere revela que «no puc provar-ho científicament, però el cert és que vaig estar amb el meu pare (feia tres anys que era mort). Recordo que em va dir: "Hi has de tornar, el teu temps encara no s'ha acabat"».

Una setmana més tard, va tornar al quiròfan a causa d'una tromboflebitis. Tenia el braç esquerre molt afectat. «Afortunadament, els metges me'l van poder salvar.»

Joan Pere Menárguez va haver d'estar dos mesos a l'UCI, «immobilitzat, sense forces, sense poder parlar». Li van practicar una traqueotomia per tal de salvar les cordes vocals, malmeses a causa d'estar molts dies entubat. «Al

Gràcies, amic anònim, alguna cosa de tu continua viva en mi, amb mi i, per respecte al teu regal, en tindrè cura sempre

llarg d'aquest temps, has d'aprendre a estar amb tu mateix, a parlar amb tu mateix, a escoltar-te a tu mateix, a estimar-te a tu mateix... Això és essencial. És una lliçó de vida. I a partir d'aquí, pots escoltar, estimar... molt més els qui t'envolten», confessa.

«La meua qualitat de vida —subratlla Joan Pere— ha millorat considerablement; ja no m'ofego com abans. Això sí, has de conscienciar-te que ets un malalt crònic, que se t'ha donat una segona oportunitat en aquesta vida i que no la pots desapropiar. Tornes a néixer. Has d'habituar-te a una rutina de medicació per continuar viu. Has de prendre nous rumbos i nous costums en la teua vida. Pots fer moltes coses, però d'altres no. Cal fer una alimentació el més sana possible, respectar les pautes mèdiques (he de prendre més de vint pastilles diàries), realitzar els controls periòdics... És important integrar-te amb altres companys o companyes

que hagin estat trasplantats o donar un cop de mà als qui encara estan en llista d'espera.»

Quan reflexiona sobre el fet del trasplantament, Joan Pere observa que «fa un parell d'anys, una persona increïblement generosa va deixar aquesta vida i va permetre que altres persones tinguéssim una altra oportunitat. Aquesta persona desconeixia i la seva família ens han fet el regal més increïble que se li pot fer a un ésser humà: una altra oportunitat per continuar vivint. És com si haguessin dit: "A mi ja no em serveixen, aprofita'ls tu." Ara, aquests pulmons són meus, i en tinc cura, com els que tenia quan vaig néixer».

«Què se sent en viure amb òrgans trasplantats? No hi notes res, no tens la percepció que aquests òrgans no han nascut amb tu. Però la sensació d'agraïment infinit no es pot explicar. Gràcies, amic anònim, alguna cosa de tu continua viva en mi, amb mi i, per respecte al teu regal, en tindrè cura sempre», expressa.

El 4 de juny és el Dia del Donant d'Òrgans i Teixits. «És un dia —assegura Joan Pere— per retre homenatge a totes les persones anònimes que han donat en vida o en mort els seus òrgans perquè uns altres éssers humans puguin continuar vivint; a totes les famílies que, després de perdre un ésser estimat, han volgut que part dels seus éssers estimats continuïn vivint en altres persones; a tots els professionals de la medicina que aconsegueixen el

miracle que uns òrgans forans acabin bategant, respirant, filtrant... en un cos estrany, i molt especialment als professionals de l'UCI, que fan una tasca d'allò més admirable.»

Suport moral i humà

Des del gener d'enguany, Joan Pere Menárguez exerceix de secretari a l'Associació Catalana de Pacients amb Malaltia Respiratòria Avançada i Trasplantament Pulmonar (Aire). Aquesta entitat va néixer el 2005 amb el compromís d'oferir «un suport moral i humà a les persones que es vegin en la mateixa situació que nosaltres vam viure, tant abans del trasplantament com després de l'operació, i a les seves famílies», manifesta Toni Bailo, president d'Aire. I afegeix: «Els proporcionem assessorament en diversos temes (mèdics, d'invalidesa...) i ajudem els malalts i familiars que ho necessitin a trobar allotjament, en cas d'estades molt llargues a l'hospital. Som una associació petita, amb seu a Barcelona, i no disposem de pisos d'acollida per als malalts que vénen de fora.»

La donació és el gest solidari pel qual una persona decideix donar un òrgan, amb el convenciment que aquest òrgan ajudarà algú altre que el necessiti. Segons Toni Bailo, «la donació d'òrgans és un dels actes de generositat més grans que podem fer al nostre país». Aire també treballa per la sensibilització de l'opinió pública i de les institucions públiques i privades vers la donació d'òrgans. «No hem d'abaixar la guàrdia en cap moment i intentar continuament donar a conèixer a la gent l'enorme importància que té ser donant», puntualitza Bailo.

Aire atén moltes consultes sobre trasplantament pulmonar, que es deuen sobretot al gran desconeixement que hi ha per part de les persones a qui es diagnostica una malaltia respiratòria avançada. Des de l'associació es realitza una gran tasca divulgativa a través de la seva presència a tots els fóruns i mitjans de difusió al seu abast i ha aconseguit un progressiu augment del coneixement sobre la donació d'òrgans i el trasplantament pulmonar entre la societat.

Un signe evangèlic

El Pontifici Consell de Pastoral de la Salut va publicar el maig del 1995 un document titulat *Carta dels agents sanitaris*. Entre les diferents qüestions que hi tractava, feia referència a la donació i al trasplantament d'òrgans. El text posa en relleu que «el progrés i la difusió en la medicina i la cirurgia

La medicina afavoreix actualment el tractament i la guarició de moltes malalties.

dels trasplantaments afavoreixen actualment el tractament i la guarició de moltes malalties que fins fa poc temps només podien esperar la mort o, en el millor dels casos, una existència dolorosa i limitada».

Així mateix, s'hi especifica que la donació i el trasplantament d'òrgans, quan desenvolupen «un servei a la vida», «tenen valor moral i legitimen la pràctica mèdica, però respectant certes condicions relatives essencialment al donador i als òrgans donats i implantats».

A la llum de la fe, la donació d'òrgans és un signe evangèlic. «És un acte de lliure disposició sobre el nostre cos, ja sigui trasplantament entre vius (donació d'un ronyó o d'una part del fetge a un familiar) o trasplantament després de la mort, sobretot en casos d'accidents de trànsit (donació d'òrgans, de teixits...), amb la finalitat de contribuir a la investigació o bé per ajudar altres persones necessitades d'un trasplantament que, com s'ha demostrat, poden viure molts anys i amb una qualitat de vida gran, i també amb un sentiment d'agraïment i de solidaritat excepcional», expliquen Maria José Martínez Lapeña, delegada de

Pastoral de la Salut de l'arquebisbat de Barcelona, i Ramon M. Giró, agent de Pastoral de la Salut de l'hospital Vall d'Hebron de Barcelona.

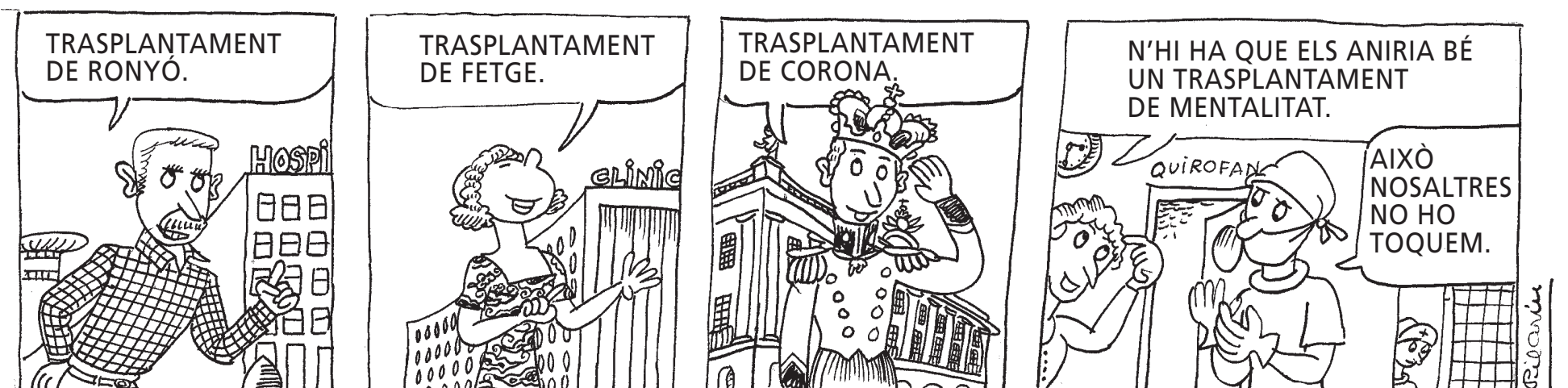
El papa Joan Pau II, en rebre els participants del XVIII Congrés Internacional de la Societat de Trasplantaments, el 29 d'agost del 2000, va dir que la donació d'òrgans constituïa «un autèntic acte d'amor». Tots dos experts comparteixen aquesta opinió: «És un acte generós, lliure, per amor desinteressat, totalment altruista i/o cristià. Quan el malalt ja està clínicament mort, que ell hagi disposat o que la seva família autoritzi la donació d'òrgans és realment un acte d'amor.»

Tant Maria José Martínez Lapeña com Ramon M. Giró pensen que cal una conscienciació ciutadana més gran sobre aquest tema. «Hem avançat molt en aquesta consciència —opinen—, però la ciència encara va més de pressa i les llargues llistes de persones que esperen un trasplantament ens han d'esperonar a tots perquè així sigui i així es faci. Segons estadístiques, a escala mundial, les donacions entre vius van augmentar l'any 2012 un 5,1% en relació amb l'any anterior. Espanya és un dels pa-

isos amb més donacions entre vius.»

«La llei 30/1979 del 27 octubre, que regula al nostre país la donació d'òrgans, estableix que una persona suposadament sana, clínicament morta, si no ha deixat constància expressa de la seva oposició, és un donant en potència. Això és un tema que en el testament vital-declaració de voluntats anticipades que va fer l'Església ja es preveia. Després, altres models de documents han recollit també el tema de la donació d'òrgans», apunten Martínez Lapeña i Giró.

Joan Pau II també va afirmar que «tot procediment encaminat a comercialitzar òrgans humans o a considerar-los com a articles d'intercanvi o de venda, resulta moralment inacceptable, atès que fer servir el cos com un "objecte" és violar la dignitat de la persona». En aquest sentit, Maria José Martínez Lapeña i Ramon M. Giró afegeixen que «cal denunciar els països i aquelles persones que trafiquen amb òrgans, ja sigui comprant-los (una pràctica habitual en països molt pobres) o robant-los sense cap autorització de la persona, la qual patirà l'amputació d'una part del seu cos, si és que no li lleven la vida directament».

La pregària, força de la pau

Històrica trobada al Vaticà dels presidents d'Israel i Palestina

Agències

Ciutat del Vaticà

Aquest diumenge 8 de juny, festa de la Pentecosta, té lloc al Vaticà una trobada històrica. Responent a la invitació feta pel papa Francesc durant el seu viatge a Terra Santa, els presidents d'Israel, Shimon Peres, i de Palestina, Mahmud Abbas, prepararan plegats per la pau.

Aquesta trobada, que es farà durant les primeres hores de la tarda al Vaticà, pot donar un impuls a les negociacions estancades des de fa quatre anys per donar vida a dos estats que es reconeixin recíprocament en condicions de mútua seguretat.

El cardenal secretari d'Estat del papa Francesc, Pietro Parolin, ha destacat la gran expectativa que es viu davant d'aquesta trobada de pregària per la pau. El cardenal va parlar d'aquesta important cita en la trobada promoguda pel Pontifici Consell Cor Unum per fer balanç de la intervenció humanitària a Síria.

«És una trobada de pregària. El Papa l'ha col·locada en aquesta perspectiva: la pregària com a força de la pau. Certament, tindrà un significat simbòlic molt fort el fet que el president palestí i el president israelià es trobin plegats. Després, hi ha el valor afegit, que és el valor de la pregària: el fet de pregar junts. Esperem que allí, on fins ara han fracassat els esforços humans, el Senyor doni a tothom la saviesa i la fortalesa, per tirar endavant un veritable pla de pau, també enfortint la confiança i superant els

«Ofereixo casa meva al Vaticà com a lloc per dur a terme aquesta oració», va anunciar Francesc en una missa celebrada a Betlem

obstacles, nombrosos i greus, que encara avui impedeixen que s'arribi a la pau a Terra Santa.»

Segons el cardenal Parolin, aquesta trobada podrà brindar una esperança de pau: «Totes aquestes iniciatives són simbòliques en aquest sentit perquè reaviven aquest anhel i esperança de pau. I, sobretot, comprometen les persones que hi participen.»

«Viure sense pau és un turment»

El papa Francesc va fer aquesta invitació a pregar per la pau durant la seva visita a Terra Santa del 24 al 26 de maig. A la ciutat palestina de Betlem, en la segona jornada del viatge, el papa Francesc va convidar els presidents palestí i israelià a «reunir-se amb mi en una pregària a Déu perquè ens concedeixi el regal de la pau. Ofereixo casa meva al Vaticà —va prosseguir— com a lloc per dur a terme aquesta oració (...) Construir la pau és difícil, però viure sense pau és un turment». El papa Francesc va fer aquest anunci al final de la missa que va celebrar davant de 8.000 persones al costat de la basílica de la Nativitat de Betlem, on la tradició diu que va néixer Jesús.

Durant el seu pelegrinatge a Terra Santa, el papa Francesc es va adreçar als mandataris israelià i palestí com a «homes de pau i artífexs de pau». La confiança que el Papa diposita en la força de la pregària, i que ja es va manifestar en la pregària per la pau a Síria, es posarà ara al servei d'un conflicte que es remunta a l'any 1948.

Anàlisi

Sortida espiritual al conflicte polític

Jaume Castro
Responsable Comunitat
Sant'Egidio a Catalunya

«Construir la pau és difícil però viure sense pau és un turment», va afirmar el papa Francesc amb contundència durant la seva

històrica visita a Terra Santa. No es tracta d'una afirmació qualsevol, les seves paraules expressen la commoció davant del sofriment; el turment, diu el Papa, dels que viuen les ferides i les conseqüències del conflicte entre israelians i palestins.

Des de l'inici del seu viatge el Papa ha tingut especial atenció a recordar i trobar els profugats de la guerra acollits a Jordània: sirians, iraquians, palestins. Als territoris palestins, s'ha aturat per sorpresa i en silenci davant del mur que separa Israel. Ha pregat davant del mur de les lamentacions i ha visitat el Yad Vashem, memorial de la Shoah. Des de Betlem, contemplant els infants de Terra Santa i del món, ha interpel·lat tothom a no restar ambigu davant de la violència d'Herodes. S'ha demanat: «Qui som nosaltres davant els infants d'avui? Som com Maria o Josep, que acullen Jesús i en prenen cura amb amor matern o patern? O som com Herodes, que els vol eliminar?»

El papa Francesc s'ha acostat, amb el pas del

creient i no del polític, als complexos problemes d'aquesta Terra Santa. Per sorpresa de tothom ha invitat el president israelià Peres i el palestí Abbas a una trobada de pregària al Vaticà. Era un somni que des de feia temps havia cultivat amb el seu amic el rabí Skorka i l'imam de la comunitat musulmana de Buenos Aires, amb els qui vam veure abraçat a Jerusalem.

Les últimes negociacions polítiques sempre han trobat el mur de l'impossible per poder conciliar la seguretat i les exigències d'Israel amb les necessitats d'un Estat palestí. Però el Papa no s'ha deixat engabiar en la memòria contraposada d'unes diferències seculares, sinó que, com ha recordat Andrea Riccardi, «entra humilment i amb decisió amb les armes de l'esperit en aquesta terra "promesa" a tants pobles diversos».

El papa Francesc ha elegit l'antiga força feble del creient per afrontar la violència i la guerra: la pregària. Però en realitat, la pregària és dels forts, d'aquells que tenen confiança a transformar la realitat, creuen que és possible vèncer la injustícia i és possible canviar. No cal tenir «por de canviar», va dir el papa a Jordània.

La pregària és expressió d'una força interior que vol construir la pau. Amb aquesta proposta, el papa Francesc proposa una sortida espiritual enfront del bloqueig de la política. Ens trobem davant d'un gest viscut en «l'esperit d'Assís»: fer baixar la pregària comuna dels creients per trobar el fonament comú de la pau. «No preguem més els uns contra els altres, sinó els uns al costat dels altres», va ser la invitació que va fer Joan Pau II al 1986 a la ciutat d'Assís.

Pelegrinatges del 2014

ARMÈNIA

Del 5 al 16 d'agost
Un poble marcat per la fe

ETIÒPIA

Del 18 al 30 d'agost
Tribus i cristians del sud

Del 7 al 18 d'octubre

CUBA

Santuari de la Verge de la Caritat del Cobre i ruta cultural en homenatge als indians

TERRA SANTA

Del 17 al 24 juny
Del 26 novembre al 3 desembre

Sortides recomanades per CLUB MÉS AMICS amb prevere acompanyant del grup des de Barcelona:

Del 29 agost al 5 setembre
LIGÚRIA i EMÍLIA-ROMANYA
Ruta de fe i cultura pel nord d'Itàlia

Del 28 juliol al 4 agost
PELEGRINATGE A LA MAGNA CATALONIA, SICÍLIA I MALTA

ETIÒPIA

Del 12 al 24 de gener 2015

Cristianisme etiop. Celebració de l'Epifania
Timkat - a la Jerusalem africana - Lalibela.

Anàlisi

Un viatge de pau, un missatge d'unitat

Armand Puig i Tàrrach
Degà-president de la Facultat de Teologia de Catalunya

El 5 de gener de 1964, en ple Concili Vaticà II, l'Esperit va impulsar dos grans pastors de l'única Església de Crist, perquè quedessin superats més de nou segles d'allunyament i d'antitèstimoni evangèlic. El bisbe de Roma, Pau VI, i el patriarca de Constantinoble, Atenàgores, es van abraçar a Jerusalem, la ciutat de la qual canta el salm: «Ja han arribat els nostres peus als teus portals» (Salm 122,2). Aquell va ser un moment de victòria sobre les tenebres de la divisió, de l'enemistat i de la malfiança que havien llargament envoltat dues esglésies germanes. Els segles necessitaven veure aquest moment, va exclamar Atenàgores, i Pau VI va replicar que la creu de Crist era el comú estendard. Al cap de poc temps, s'aixecaven les excomunicacions i es girava full a una pàgina trista de la història de l'Església. Començava un nou període, marcat per la voluntat de retrobar el sentit de la gran pregària sacerdotal de Jesús: «Que tots siguin u... perquè el món cregui» (Joan 17,21). S'iniciava un temps que aniria avançant sota la gran idea-força que Pau VI havia expressat en l'encíclica *Ecclesiam suam*: el diàleg, l'intercanvi fecund.

L'ecumenisme és un dels objectius del papa Francesc. Per al Papa, la unitat de fe i de vida dels cristians és una aportació senyera a la unitat de la família humana i a la credibilitat de l'anunci cristià, un element decisiu en el món global (*Evangelii gaudium* 244-245). Però, a més, podem aprendre moltes coses dels altres cristians, quan ens els mirem no com a adversaris o competidors, sinó com a «germans» —tal com Jesús ressuscitat anomena els seus deixebles (Mateu 28,10; Joan 20,17). Vistes així les coses, tothom pot aprendre de tothom, ja que l'intercanvi de dons espirituals és una de les gràcies més atractives de la vida cristiana. N'hi ha prou de veure com en els darrers cinquanta anys s'han difós per Occident elements tan característics

de l'ortodòxia com l'eclesiologia eucarística, la doctrina de la sinodalitat o la veneració de les icones.

El Papa ha volgut refermar el compromís de l'Església catòlica amb les Esglésies ortodoxes. Ho ha fet com l'apòstol Pere que va a trobar el seu germà Andreu i l'abraça en nom de Jesús. El camí és aquest: convertir-se en testimonis comuns de l'amor de Déu envers tots els homes, envers la creació i envers la dignitat del més petit dels éssers humans. L'ecumenisme del testimoni passa per l'afecte mutu, per la preocupació dels uns pels altres, per la cura compartida dels pobres i, sobretot, per l'ecumenisme del sofriment (la persecució) i de la sang (el martiri). En aquest punt els cristians d'Orient són mestres en la fe.

El viatge a Terra Santa del papa Francesc ha estat també un crit de pau en una terra turmentada per la violència entre les comunitats jueva i palestinenca. El Papa ha actuat com a herald de la convivència, sentinella de la reconciliació, missatger d'esperança. Ha estat proper a uns i altres, i no ha dissimulat les ferides del desencontre i del rebuig. La seva veu no ha estat encadenada, ha parlat amb llibertat i amb misericòrdia. I ha convidat els dos presidents, Peres i Abbàs, a anar a Roma el dia 6 de juny a pregar per la pau entre els seus dos pobles. Ha posat en mans de Déu allò que des del 1948 sembla impossible: arribar a una entesa que permeti a uns i altres de viure un futur de pau. Aquest és un repte que ha de ser sostingut per la pregària de l'Església sencera, una pregària que truqui humilment a la porta de l'Altíssim esperant de ser escoltada. Unim-nos a la invocació de tants homes i dones de bona voluntat!

Per al Papa, la unitat de fe i de vida dels cristians és una aportació senyera a la unitat de la família humana i a la credibilitat de l'anunci cristià

El viatge a Terra Santa ha estat un crit de pau en una terra turmentada per la violència entre les comunitats jueva i palestinenca

ESCOLÀPIES ARENYS DE MAR

CASA OBERTA A:

ESPIRITUALITAT, FORMACIÓ, CONVIVÈNCIA, TROBADES

Carrer Andreu Guri, 54
08350 ARENYS DE MAR (Barcelona)
Tel. 93.792.03.86
Fax: 93.792.28.01
correu: escarenys@yahoo.es

Església a Espanya

L'episcopat espanyol agraeix els anys de servei de Joan Carles

Redacció
Madrid

Després de 39 anys de regnat, el rei Joan Carles abdica. Ho va comunicar dilluns 2 de juny. Segons va manifestar en un missatge gravat, la raó és donar pas a una nova generació que sàpiga respondre als reptes actuals de l'Estat espanyol. Per això ha abdicat en favor del seu fill, el príncep Felip d'Astúries.

Segons els experts, les raons que finalment han portat Joan Carles a abdicar són la crisi econòmica, social, política i institucional que es viu actualment a Espanya; i, en concret, la davallada del prestigi de la monarquia espanyola.

«Abdicant, el rei ha fet un favor a Espanya, a la seva família i a ell mateix», ha destacat el periodista Salvador Aragonès, professor de la Universitat Internacional de Catalunya, en declaracions a Ràdio Estel. «Crec que és una abdicació política, si bé pren forma de decisió personal», ha manifestat el també periodista Lluís Foix, «per poder salvar la institució i per poder assegurar millor l'estabilitat de la política espanyola».

En una nota publicada poc després de la compareixença del rei Joan Carles, el Comitè Executiu de la Conferència Episcopal Espanyola, en nom de tots els bisbes espanyols, ha volgut reconèixer i agrair «la trajectòria del rei Joan Carles, la seva entrega generosa i la seva contribució a la història recent d'Espanya, en particular a la instauració i la consolidació de la vida democràtica, amb

El Rei ha fet un favor a Espanya, a la seva família i a ell mateix, ha manifestat Salvador Aragonès

especial rellevància durant el període de la transició política».

«El seu servei a Espanya ha estat d'un valor extraordinari», prossegueix la nota en què els bisbes espanyols valoren positivament el relleu en la persona del príncep d'Astúries, Felip de Borbó, «que ha acreditat ja la seva qualificació i competència, com hem pogut constatar en les diferents presències en la vida pública».

Nota del cardenal Lluís Martínez Sistach

En una nota enviada a *Catalunya Cristiana*, el cardenal diu: «Amb motiu de l'abdicació del rei Joan Carles I, el cardenal arquebisbe de Barcelona, Dr. Lluís Martínez Sistach, agraeix els serveis que ha prestat al país durant els 39 anys que ha estat cap d'Estat, en particular en la instauració i la consolidació de la democràcia».

El cardenal Martínez Sistach felicita el seu successor, Felip VI, i prega al Senyor perquè el seu servei i la seva trajectòria siguin profitosos per al bé del país.

TM & © 2014 Columbia TriStar Marketing Group, Inc. All rights reserved.

Sortegem 25 entrades dobles per a la preestrena de la pel·lícula *El cielo es real*, el 17 de juny a les 20.30 h a Cinesa Diagonal (Barcelona)
Més informació a www.catalunyacristiana.cat

Les floretes del papa Francesc

«Deu-me la fe dels meus pares»

Francesc Gamissans

Això cantàvem els qui érem petits i ara som grans. En la vigília de Pentecosta de l'any passat, el Papa actual es va reunir amb uns quants moviments eclesials. La trobada permetia fer-li qualsevol pregunta. No calia dir qui era el que indagava. A una noia que li va preguntar com havia arribat a la certesa de la seva fe, el Papa li va respondre textualment: «Vaig néixer en una família on la fe es vivia d'una manera senzilla i concreta; però fou la meva iaia, sobretot, la que em va marcar el camí de la fe. Era una dona que ens parlava de Jesús; ensenyava la doctrina als nens petits. Recordo que el Divendres Sant de cada any ens duia a la tarda a la processó de les atxes. Quan al final passava el Crist jacent, la padrina ens feia agenollar i deia: "Mireu, ara és mort, però demà ressuscitarà..."»

I afegí encara el Papa: «Aquest fou el primer anunci cristià que vaig rebre, justament d'aquesta dona; de la meva àvia! Això és bonic i em fa pensar en l'amor de tantes mares i padrines...»

Encara avui, al nostre país, als pobles rurals i també a les parròquies urbanes, tenen més paciència i traça en la catequesi infantil les dones que els homes, malgrat que aquests siguin freres o capellans. El Papa acabà advertint: «Sant Pau deia al seu deixeble Timoteu: "Recorda la fe de la teva àvia i de la teva mare..." Totes les mares i padrines hi hauríeu de pensar. Aquesta fou la primera experiència que vaig tenir de la fe cristiana.»

Alguna cosa semblant podrien dir molts i moltes dels qui llegiu això, oi?

Mèxic

«S'imagina un cardenal i deu bisbes sortint a visitar la gran Buenos Aires?»

Benjamín Bravo, assessor pastoral de l'arxidiòcesi de Mèxic

Carme Munté

Benjamín Bravo, sacerdot de Mèxic i doctor en Teologia Pastoral, va ser un dels ponents «estrella» del Congrés Internacional de Pastoral de les Grans Ciutats, celebrat en la seva primera fase del 20 al 22 de maig a Barcelona. Bravo és assessor pastoral de l'arxidiòcesi de Mèxic, professor de Teologia Pastoral a la Universitat Pontifícia de Mèxic i de Pastoral Urbana a l'Institut de Formació Teològica Intercongregacional de Mèxic. Forma part d'un grup de bisbes, sacerdots i laics que han sortit al carrer per connectar amb els problemes i els anhels de la gent.

Quin procés ha seguit l'Església de Mèxic a l'hora de sortir al carrer i apropar-se a les necessitats de la gent?

Fa 21 anys que se'ns va convidar a sortir al carrer. L'anterior cardenal, Ernesto Corripio Ahumada, ens deia que podíem tenir un programa simple de treball a la ciutat de Mèxic: sortir. Per tant, ja ningú no es qüestiona el fet de sortir. Ara s'inventen noves formes de fer-ho: en grup, cridant l'atenció, trucant portes... Després ens vam preguntar: per què sortim? Doncs per formar comunitats menors. Van sorgir aleshores dues tipologies: la comunitat eclesial de base i la comunitat carismàtica. Què va passar després? Doncs que hi havia dues tendències: començar a partir del que viu la gent o portar prèviament el programa catequètic d'iniciació. Fins ara el Papa ha parlat de la predicació informal, és a dir, prendre com a punt de partida els anhels de la gent, les seves necessitats, les intuïcions del seu cor. I això genera comunitats menors més plurals culturalment, de tal manera que els qui hi assisteixen senten que parlen d'un problema comú, no d'un ensenyament previ que es vol transmetre. La predicació informal comença a ser un petit descobriment i un pas interessantíssim.

Diu vostè que el bisbe del lloc ha d'encapçalar la sortida al carrer, com ho feia el cardenal Jorge Mario Bergoglio...

I no només el cardenal Bergoglio sinó la resta de bisbes de la Regió Metropolitana de Buenos Aires. S'imagina un cardenal i deu bisbes sortint amb el seu clergat, els laics, a visitar la gran Buenos Aires?... L'impacte visual és imponent! S'imagina el bisbe, amb la seva vestimenta que no deixa mai, però parlant amb un venedor de carrer, amb un senyor que està assegut fora d'un bar, amb algú que està demanant almoïna en una zona perillosa...? Fa onze anys em va tocar anar a Buenos Aires. Va ser impactant saber que el cardenal Bergoglio es perdia durant vuit dies en un barri de la ciutat, sense dir on anava, vivint entre la gent: a la plaça, al mercat, menjava al restaurant de davant i picava a les portes saludant la

Agusti Codinach

gent. Es presentava com un veí més. Em va impactar conèixer l'anècdota d'una vegada que va picar a la porta i li va obrir una nena. «Mamà, el cardenal!», va cridar la nena. I la mare, pensant que era alguna persona estranya, li va dir: «Tanca-li la porta.» «Mamà, ens va donar la primera comunió al col·legi», va insistir la nena, mentre la seva mare es quedava bocabadada... Això ho van continuar fent alguns dels bisbes de Buenos Aires i es perdien ja no només vuit dies cada any, sinó dues vegades l'any durant vuit dies, a viure entre la gent.

Es pot traslladar aquesta experiència a Barcelona o cap altra ciutat europea?

Tinc la sensació que aquí hi ha un prejudici, però que és real: que els agents de pastoral són vells. Si l'edat condiciona el fet de sortir, cal desbloquejar-se. Això mateix vam viure nosaltres. El nostre clergat, a la ciutat, té 62 anys de mitjana, i això que ha disminuït perquè en els últims anys s'hi han ordenat alguns joves. Vam haver de desprendre'ns del prejudici que pel fet de ser vells no era possible sortir. La gent admira que un vell com jo piqui a les portes i es faci acompanyar per un laic que coneix el territori parroquial. El laic pica a la porta, saluda, presenta el capellà... «Ja no hi ha aquell capellà alt...?», pregunta la senyora. «No, es va morir fa deu anys...», li contesta el laic. A la gent li agrada que la saludin. No els portes misses, ni confessions, ni horaris... només una salutació per Nadal, any nou, abans de les vacances...

L'afloreament d'esglésies evangèliques ha obligat a posar-se les piles?

El cardenal Bergoglio es perdia durant vuit dies en un barri de la ciutat, sense dir on anava, vivint entre la gent

No tenim problemes de sectes. El nostre problema és que els catòlics s'anomenen catòlics culturalment però van a centres que no són de caire sectari, però sí de caire taumatúrgic, profètic... La gent hi va a cercar el sentit de vida. Et trobes persones que amb tota naturalitat et diuen: «Pare, jo vinc dos diumenges amb vostè, però també vaig dos diumenges a un altre centre...» Aquestes persones acudeixen a temples plurals on reben resposta temporalment a la seva situació límit, ja sigui econòmica, política o sentimental.

A Mèxic s'ha aconseguit aturar la violència. Quin és el paper de l'Església catòlica?

A la diòcesi d'Acapulco, l'arquebisbe ha reunit a casa seva el general, l'encarregat de la policia federal, els membres dels poders econòmics i polítics, i els narcos. Així com fins ara el narco i la violència s'han combatut amb les armes, actualment s'ha passat a un esquema fort que pren com a referència el de l'Església de Colòmbia: sense reconciliació i perdó, augmentaran les armes. També comença a créixer l'interès d'educació de pau a les escoles. Per això comptem

també amb l'assessorament de Noruega.

Ha perjudicat a Mèxic la vinculació de l'Església amb el poder?

En realitat, davant de la majoria de la gent gaudim d'un imaginari positiu, la idea que el govern ens menysprea: no tenim cap suport, podem ser acusats i empresonats si toquem temes polítics directes... A Mèxic han molestat tres temes per part nostra: el tema de Marcial Maciel ha estat terrible. En segon lloc, el secretisme dels grups que estan amb els poderosos, com ara la Legió de Crist, l'Opus Dei... En el moment actual de gran pobresa, veuen la forma amb què certes elits són tractades als centres educatius d'aquests grups i resulta detestable. La gent no s'oposa al fet que els tinguin, però que els comparteixin una mica. Els anomenen Castells de la Puresa. En tercer lloc, els mitjans de comunicació magnifiquen les coses que fem.

Com es pot entendre el cas Maciel?

Marcial Maciel va ser expulsat de Mèxic i va venir a Espanya amb un primer grup de joves. Caldria estudiar què va fer a Espanya per generar poder econòmic i polític. A Espanya va trobar el trampolí, no a Mèxic. Quan vàiem tot el que feia ens cridava moltíssim l'atenció.

Vostès van donar l'alerta?

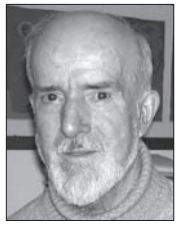
Sí, és clar, vam enviar cartes. Però la pregunta caldria fer-la sobretot a Roma: què feia aquest home a Roma que generava tanta disponibilitat del poder eclesial per fer el que volgués? Quan veus el que feia amb nosaltres quan tenia el poder —pagava viatges, donava beques completes a diòcesis pobres—, t'adones que va saber comprar voluntats. Si un bisbe d'una zona pobra volia enviar un alumne a Roma per a la seva formació, recorria a Maciel i els legionaris: diners, casa, beca i tot. Això sí, havia de viure en una casa subrogada, no amb ells. Tenim experiències de sacerdots que van descobrir l'exclusió, la discriminació... i això que es tractava de compatriotes! Ho explicaven, però hi havia bisbes que els deien: «T'ho estan donant i ho has de suportar.»

Hi ha molts legionaris que han sortit...

Sí, els que hi ha a les nostres diòcesis n'han sortit. Els veig tristos. Ens toca veure legionaris que arriben i abans de dir-los res, ells diuen: «Sóc legionari.» I què? També ells pateixen com a persones. Són capellans joves i surten com a desubicats.

La congregació ha començat una nova etapa amb la reforma de les seves constitucions. Quina considera que és l'opinió del papa Francesc?

Crec que el Papa el que voldria és que no hi hagués aquest tipus d'orde o congregació, però no és fàcil. Ell té uns altres reptes previs a aquest, que ja per ell mateix és gran i detestable.

Punt de vista

Joan Botam

President del Centre Ecumènic de Catalunya

L'arquebisbe pacifista Desmond Tutu

L'any 1999 se celebrà a Ciutat del Cap (Sud-àfrica) el III Parlament de les Religions del món. Hi érem presents una delegació de Barcelona en representació de l'Ajuntament i del Fòrum de les Cultures. Aquella ciutat, al llindar del canvi de mil·lenni, era una festa: per la proximitat de Nadal, la celebració del Dia Internacional de la Sida i, sobretot, la presència policroma de representants de moltes tradicions religioses i espirituals del món. El país feia poc que havia estrenat democràcia amb l'alliberació del seu líder, Nelson Mandela, i la superació de l'*apartheid*.

Amb les sessions i actes de tota índole, de pregària, de reflexió i de debat, foren especialment rellevants els aplecs multitudinaris al *Good Hope Center*, l'espai de proporcions comparables al palau Sant Jordi de Barcelona. Alternativament hi eren presents tots els líders. Fou en ocasió d'un dels actes que s'hi celebrà, molt africà, que prengué la paraula Nelson Mandela. Amb veu serena, però potent, proclamà: que ell, al servei del seu poble, havia coronat amb èxit la seva missió gràcies al diàleg dels seus conciutadans creients. Un d'ells, l'arquebisbe Desmond Tutu.

Desmond Tutu havia nascut l'any 1931. Ordenat bisbe de l'Església de la Comunió Anglicana, l'any 1975, fou nomenat arquebisbe de Ciutat del Cap. Se significà sempre per la seva lluita pels drets humans per mitjans pacífics. Més quan, a partir de 1978 fou president del Consell sud-africà de les Esglésies, la instància que aplega els cristians de totes les denominacions (encara desitjable en el nostre!). Del tot vinculat amb aquest Consell, a Sud-àfrica féu sentir oportunament la seva veu el grup interconfessional de teòlegs Kairós, autor, l'any 1985, del document, *Challenge to the Church*, sobre l'*apartheid*. «Per superar la situació de mort del nostre país —deien aquests teòlegs—, ens cal un

model alternatiu, bíblic i teològic, que ens emmeni a formes d'acció capaces de marcar diferències reals de cara al futur.»

En rebre el premi internacional Catalunya «per la seva vigorosa i constant lluita per la justícia social i la millora de les condicions dels oprimits des d'una integritat, un coratge i una capacitat excepcionals», Desmond Tutu, amb tots els seus, és l'insigne referent d'un país que ha cercat i cerca per damunt de tot la veritat, la reconciliació i la pau. A Catalunya, és el pont que uneix el III Parlament de les Religions del Món (Ciutat del Cap 1999), amb el IV (Barcelona 2004). Una coincidència? Tant de bo que alguna cosa més!

Saber escoltar

Joan Guiteras i Vilanova

Degà del Capítol Catedral de Barcelona
secretaria@catedralbcn.org

Una senzilla i gran historieta

He llegit una senzilla historieta. Dotada d'una grandesa excepcional. És tan planera que, per això mateix, sembla excepcional. Les coses petites porten, sovint, el frec del misteri, de la grandiositat. Obliguen a mirar la transcendència. Déu.

Un gran enginyer va ser invitat a donar una conferència. A l'hora del diàleg, els presents li demanaren quina era la cosa més important de la seva vida. Tots esperaven històries de la seva important tasca tècnica. Però els va explicar una anècdota.

Una vegada, va començar la jornada jugant al tennis amb un amic que, de feia temps, no havia vist. Mentre anaven jugant, l'amic li contà que, feia poc, havien augmentat la família amb un nou fill. Tot d'una,

va arribar l'avi de l'infant amb el missatge que el nen havia hagut de ser hospitalitzat per raons greus. L'amic, impressionat, entrà al cotxe del seu pare cap a l'hospital. L'enginyer no sabia què fer. Què hi faria o diria? Al cap d'una estona, després de recollir les claus del cotxe de l'amic, va decidir presentar-se al centre mèdic. Hi va trobar molts familiars de l'amic. El metge va sortir del quiròfan i, discretament, va dir als pares que l'infant era mort. El pare i la mare es van fondre en una abraçada. L'amic, quan va veure l'enginyer, l'abraçà fortament. I l'enginyer es quedà la resta del matí a fer companyia als esposos amics.

L'enginyer va dir a l'auditori que, en aquest esdeveniment, havia après tres coses que no s'ensenyen en els estudis. Primer, que el dia més important de la seva vida havia estat totalment inesperat; un fet que no tenia res a veure amb els seus estudis i amb el seu treball. Segon, que es va adonar que, havent après a pensar, gairebé s'oblida dels sentiments. Tercer, que la vida pot canviar en un instant, més enllà del que projectem; el futur es pot alterar en qualsevol moment.

La historieta s'ha de mirar també amb en cristiana.

A propòsit de...

P-J Ynaraja

Capellà del Montanyà
ynaraja@ynaraja.e.telefonica.net

Lió

Una ciutat bonica és la que, a més d'edificacions, la naturalesa li ha donat un corrent d'aigua. Aquesta és la meua opinió; doncs imagineu-vos què penso de Lió, que té dos rius imponents. Més que de rang reial la qualifico d'emperadriu. El Saona i el Roine es donen la mà a l'entorn.

Abans, les carreteres unien els nuclis, avui, en canvi, els circumval·len. Fa anys, quan anava a Taizé o al nord de França sempre m'aturava davant de la Primatía Saint Jean. Era fàcil aturar-s'hi i estacionar-hi. Podia seure una estona davant de la façana, tancar els ulls i deixar que la memòria i la imaginació em fessin present sant Ireneu, el gran personatge i gran pare de l'Església Llatina. Educat a Esmirna, va ser deixeble de sant Joan. L'any 177 ja era prevere a Lió i més tard del seu bisbe. Va morir màrtir cap a l'any 200.

La primera lliçó que n'extrec és que la mobilitat que caracteritza l'Església primitiva resulta fructífera. Aquest, i molts casos, ho corroboren. La tendència a l'endogàmia, tan actual, no sé si donarà resultats semblants.

Personalment, també gaudia recordant un altre personatge més proper i contemporani: Mons. Ancel, bisbe auxiliar de Lió en aquells temps en el qual el món laboral, amb el seu corporativisme peculiar, s'havia allunyat de l'Església. Del toc d'alarma que va significar per a la consciència cristiana el llibre de H. Godin *France, pays de mission?* (1943) encara en quedava ressò. Subsistien els sacerdots obrers, la Mission de France, una prelatura inicialment personal, posteriorment, d'alguna manera territorial. Simultàniament o com a conseqüència, G. Cesbron va publicar la famosa novel·la *Los santos van al cielo* que tan bé reflectia l'ambient. Mons. Ancel ens explicava que, si era pastor de sacerdots submergits en l'ambient obrer, ell, com a bisbe, també l'havia de conèixer i, en conseqüència, va demanar permís al Papa i va ser obrer durant cinc anys. Segurament l'únic cas que es va donar. Com que amb mi va tenir una especial deferència personal, el recordo sempre amb afecte.

Sé que el cristianisme va entrar a la Gàl·lia pel Roine i que aquí hi va establir la primera seu on va començar a florir.

En aquesta catedral es van celebrar dos concilis ecumènics: que ocupen els llocs 13 i 14 i aquí va ser enterrat el rei sant Lluís. No cal dir que, per això, la seva seu gaudeix del títol de Primada de les Gàl·lies o de França.

Al cor d'aquesta gran urbs, hom pot gaudir recordant aquestes riqueses cristianes passades i altres que, com en el cas de Mons. Ancel, continuen il·luminant la meua vida i les de molts altres. Posteriorment, cal entrar al recinte i deixar-se imbuir per la bellesa. El temple es va edificar a cavall entre el romànic i el gòtic, entre el 1180 i el 1480. Es va enriquir amb la presència d'un rellotge astronòmic monumental, del segle XIV, evidentment modificat en diferents ocasions.

Sé que en aquesta catedral s'acumulen esdeveniments positius d'Església, a mi m'exigeixen que sigui solidari, continuar amb la meua vida, i intentar millorar l'entorn.

Signes d'avui

Lluís Serra Llansana
llserrall@gmail.com

El doblet de Mateu Lahoz

Mou milions d'euros, provoca passions col·lectives, està en mans de grupuscles de poder, s'emboïca amb banderes nacionals, té una presència desorbitada als mitjans, eleva els seus temples amb arquitectures mastodòntiques, viu dels deutes i dels privilegis... Es tracta del futbol. La clau: identificar-se amb un equip. Sense aquest requisit, perdre o guanyar seria el mateix. La identificació permet apropiat-se del triomf i enfonsar-se en el fang si arriba la derrota. El que passa no està en mans dels seguidors, que es redueixen a convertir-se en caixes de ressonància. La música ve de fora. Sorpren veure que una realitat de dimensions tan colossals té els peus de fang. Un error arbitral, per exemple, té conseqüències imprevisibles. Com pot ser que un fet d'aquestes proporcions se sostingui a través de fils tan fins? Només així és manejable des del poder. No hi ha racionalitat. Només negoci. Transparència nul·la. Joc brut. L'espectacle fa oblidar els tripijocs. Existeixen. N'hi ha prou de focalitzar la càmera sobre la pilota. La resta s'amaga.

La característica que predomina en el futbol és l'arbitrarietat. El diccionari en recull el significat: «Acte contrari a la justícia, a la raó, a les lleis, dictat per la voluntat o el capritx.» Arrel llatina propera a la paraula àrbitre. Així van les coses. Recordo la cistella de José Antonio Montero a la final de l'Eurolliga el 1996 entre el Barça i el Panatinaikos. El pivot croata Vrankovic va taponar irregularment el tir de Montero. Els àrbitres, en no donar-la per vàlida, van impedir que el Barça es proclamés campió. La FIBA li va donar la raó, però el resultat no es va modificar. Avui el bàsquet ha evolucionat molt i els àrbitres consulten els monitors. En el tennis, l'ull de falcó afina les decisions tècniques. El futbol no sap evolucionar, perquè està en mans de poders ultraconservadors que l'em-

pren a la seva.

La identificació permet apropiat-se del triomf i enfonsar-se en el fang si arriba la derrota

Anem als dos darrers títols de la Federació Espanyola. Mateu Lahoz va arbitrar la Copa del Rei entre el Barça i el Reial Madrid. El Barça ha viscut enguany en el Dragon Khan dels despropòsits interns i externs. Malgrat això, els blaugrana van ser eliminats per l'àrbitre perquè va conce-

dir a Di Maria un gol en fora de joc. Mateu Lahoz té fama de no intervenir en les jugades. Deixa fer, fet que beneficia els que desenvolupen un joc més físic. Però, pocs observen que hi intervé, i molt, en el resultat. Com a reconeixement a la seva tasca per la causa, també el van nomenar àrbitre per a la final de la lliga al Nou Camp entre Barça i Atlètic de Madrid. L'anul·lació d'un gol de Messi va donar la copa a l'Atlètic. En dos partits, Mateu Lahoz ha aconseguit dos títols importants, molt més que la majoria d'equips de primera divisió han obtingut en tota la seva història. Martino ha tornat a l'Argentina com un fracassat, però sense l'«arbitrarietat» del futbol hauria estat un heroi, com Messi en apuntalar un triomf agònic. Tots sabem què va passar. Ningú no pot conèixer l'alternativa. Molts aficionats i periodistes, amb ingenuïtat, somien que el Barça faci història, mentre uns altres l'escriuen. Fets que revelen la veritat de les paraules de l'Eclesiastès: «Vanitat de vanitats, tot és vanitat.»

Finestra a la vida

Victòria Molins, s.t.j.
viqui70@yahoo.es

Les germanes petites de l'amor

Que l'amor és el centre de la vida humana no cal demostrar-ho. Que sense l'amor la vida no té sentit o que es marceix com la flor sense sol i sense aigua, ho sabem tots.

Però l'amor té unes germanes petites que sovint oblidem o que no les tenim sempre presents en les nostres relacions quotidianes.

Continuament rebo aquesta lliçó dels germans més pobres i marginats. I una d'aquestes germanes petites és l'atenció individualitzada. És

El pitjor no és la manca de coses, sinó saber que no t'espera ningú

terrible sentir-se número d'un col·lectiu. Amb xifres es pot sumar, restar, multiplicar o dividir, però no es pot estimar... Quan veiem al cinema o en reportatges aquells homes i dones dels pijames ratllats als camps de concentració nazis, amb una xifra identificadora al pit, ens esgarriem. Com

que eren números no tenia importància eliminar-los. Era qüestió de «restar». Pertanyien a col·lectius als quals es volia posar fi. Sense tenir comparació possible amb aquell fet vergonyós per a la humanitat, i en una escala menor però real, encara avui dia hi ha gent a qui mirem com un col·lectiu i, malgrat que no tenen un número visible a la camisa, ho són per a la majoria de les persones que passen pel seu costat. I això té les seves conseqüències que tracto d'explicar amb un fet.

Avui he vist trist i una mica abatut un amic del centre de dia. L'he invitat a passar junts una estona a la terrassa d'un bar de la plaça. A mitja conversa, han vingut dos companys i, en veure'm, m'han demanat d'asseure's a la nostra taula. Minuts després se n'ha acostat un altre i més tard un altre. Ja érem sis. Han demanat cafès o sucs i he intentat mantenir una conversa comuna. Ha estat impossible. Cadascun em volia explicar els seus neguits o problemes, sense escoltar l'altre.

Per això acostumo a dir que els treballadors sempre han tingut una vessant corporativa, però als marginats, com que tenen un sentiment de veure's exclòs, els costa molt l'assembleisme. Volen ser «fills únics». Això no es guareix —al meu entendre— si no és amb una bona dosi de tendresa envers cada un en particular, i amb una capacitat de comprendre cada situació d'exclusió que els ha portat a aquesta manca de maduresa humana i afectiva. Després ja vindran les teràpies i els programes d'inserciò. Però sense sentir-se estimats i atesos de persona a persona, difícilment arribaran a altres estadis superiors. I és que, com em deia un amic a la presó, quan s'acostava l'hora de sortir en llibertat: «El pitjor no és la manca de coses, fins i tot necessàries, el pitjor és saber que no t'espera ningú.»

Zoom

Eduard Brufau

Amb el desallotjament de Can Vies, Barcelona ha tornat a ser escenari d'aldarulls greus provocats per grups anarquistes i okupes que han causat pèrdues a l'erari públic per valor de desenes de milers d'euros. Ja fa anys que a la Ciutat Comtal sectors violents aprofiten qualsevol reivindicació social justa i legítima per reventar-la i practicar el vandalisme.

Tradició i qualitat al servei de l'hostaleria des de 1880

Venda
T 93 318 14 95
F 93 412 44 55
Roger de Llúria, 12-14
08010 Barcelona

Lloguer
T 93 308 01 04
F 93 308 71 93
Pg. de la Verneda, 150
08020 Barcelona

CASA GAY S.A.

www.casagay.com

Esqueles a Catalunya Cristiana

Tel. 934 092 810

Des del monestir

Processons i romeries

Un professor de filosofia citava aquesta frase, crec que de Bonhöffer: «El cristianisme no consisteix en processons i romeries.» És quelcom molt més seriós i decisiu per a la vida de l'home. Hi he pensat durant els dies de la Setmana Santa passada, arran d'una tertúlia de ràdio en la qual em varen convidar per parlar de les maneres diferents de celebrar-la. I és que aquests darrers anys hem assistit a un ressorgiment quasi imparable de les processons i altres manifestacions religioses similars.

Jo vaig néixer l'any 1965, just un mes i mig abans que s'iniciés la quarta i darrera sessió del Concili Vaticà II. Al meu poble es feia una processó el capvespre del Dijous Sant, i en tinc un record molt vague. De seguida es va deixar de fer, com també la processó amb la Mare de Déu del

santuari local el primer diumenge de setembre, la processó de Corpus i la processó eucarística el dia de la Festa Major. Aquestes darreres ja ni les recordo. Des que tinc ús de raó recordo haver viscut la Setmana Santa amb molta plenitud, participant en les accions litúrgiques —els únics actes que es feien— essencials: la Missa de la Cena del Senyor seguida d'una Hora Santa, la Celebració de la Passió del Senyor, la Vetlla Pasqual i la Missa del Dia de Pasqua. I, a més, el devot i discret Viacrucis del Divendres Sant, al matí, dins l'església, sense ostentacions. Ho agraeixo. De la mà dels meus pares i de la litúrgia de l'Església vaig anar endinsant-me en la comprensió i la vivència espiritual del misteri pasqual de la mort

i resurrecció de Nostre Senyor Jesucrist.

Ara es diu que l'aplicació del Concili en aquest camp de la devoció i religiositat populars va ser massa dràstica, i es torna a justificar pastoralment la nova proliferació d'aquests actes de pietat —pietat?— al carrer.

Personalment no em sembla bé. Caldria, al meu entendre, continuar enfondint el solc marcat per la *Sacrosanctum concilium* i ajudant els qui estudien de capellà i els fidels que vénen a les nostres esglésies a entrar més i més en la bellesa i el misteri de la litúrgia. Ja que allò que pot fecundar verament una ètica cristiana correcta i compromesa és només l'actualització de la Paraula de Déu en el culte profètic, és a dir, en la litúrgia, on s'esdevé l'adoració en esperit i en veritat.

Lluís Solà
Monjo de Poblet

La sal de la terra

La família mediterrània

S'ha escrit abundantment sobre el model familiar mediterrani i les seves mancances, però no se subratlla prou la funció indispensable que fa per mantenir la cohesió social i la pau civil. Els crítics de la família mediterrània consideren que és paternalista i que retarda molt els processos d'emancipació, que limita l'autonomia de cada persona i que en ella hi ha molt control social. Les societats del centre i del nord d'Europa subratllen, especialment, el valor de l'autonomia per sobre el valor de la comunitat, però cal recordar que no està renyit un i altre. Al capdavall el desenvolupament de l'autonomia personal solament és possible si l'infant és atès, cuidat i acollit i, a la vegada, es potencien les seves facultats i intel·ligències, perquè pugui emprendre el vol i fer la seva vida. Sense aquesta acollida i

atenció, l'infant no té capacitat per adquirir la mínima autonomia per si sol.

En contextos de crisi estructural com els que estem patint, encara es posa més de manifest l'extraordinari valor que té la família mediterrània. És el vertader aixopluc de la crisi, el dic de contenció de drames humans i socials que tindrien difícil solució amb els mitjans de l'Estat del Benestar tal com el concebem ara. La família mediterrània és un espai d'acollida incondicional. El fill és acollit en néixer, però també quan és jove i no pot marxar de casa, perquè no troba feina o bé les feines que troba són insuficients per emancipar-se. L'entrega generosa de les àvies i dels avis és decisiva per a l'enginyeria quotidiana de milers d'unitats familiars del nostre país

que no podrien finançar aquesta atenció que dispensen diàriament durant tot el curs escolar. La família mediterrània no deixa l'individu a la seva sort. Li obre les portes, l'acull, li ofereix un espai i un temps per tal que pugui refer-se i emprendre de nou la seva vida.

Si és veritat, com creiem, que la família mediterrània fa un paper clau en la cohesió i en el manteniment de la pau social, és lògic preservar-la, tenir-ne cura, vetllar perquè pugui desenvolupar aquestes funcions de cura i atenció, perquè hi ha en joc el present i el futur de la nostra societat. La creixent tendència a la desvinculació, a l'esmicolament dels nexes sòlids condueix a una societat fragmentada, feta d'individus aïllats que quan estan trencats no saben a qui recórrer i es desesperen.

Francesc Torralba
Professor de Blanquerna-Universitat
Ramon Llull
Consultor del Pontifici Consell
de Cultura

Mirada al món

Inclusió és molt més que integració

Dins l'equip de treball es comentava sobre un molest «defecte» d'un dels companys. Ningú no era capaç de dir-l'hi. Alguns companys de l'equip estaven incòmodes amb la situació perquè era de doble lectura: no era clar si el defecte era molest o si era l'excusa per riure i debilitar el company «defectuós». Cada cop que el company no hi era, apareixien els comentaris i les burles, veritablement semblava que el tema no tenia control. Va arribar el dia que l'empresa havia disposat un treball grupal sobre les fortaleses i les coses a treballar per cadascun i, afortunadament, va tractar-se el tema amb la interessant resposta del company, que es va mostrar agraït de saber el parer del grup i molt interessat a revertir el comportament. Tots van aprendre molt

aquell dia i alguns van veure per primer cop la persona concreta amb nom i cognoms que habitava el «defecte».

Normalment, a ningú no li agrada ser molest i menys ser causa de comentaris dels altres, però la veritat és que si som una mica humils, els defectes, les incomoditats, les necessitats especials de les persones, fan evolucionar els grups humans. Quan en educació es parla de Necessitats Educatives Especials és tota la societat que està revisant i creixent en el seu medi. L'escola que integra un escolar cec, hipoacústic, amb problemes de desplaçament, o de comportament haurà de disposar en el seu establiment d'ascensors,

zones més protegides, formació especial per als docents, llenguatge de signes... o qualsevol altra mesura que quedarà posteriorment incorporada. Tots hi sortiran guanyant!, fins i tot els que hi arribin després, ja que ho trobaran tot més preparat per a ells. Però hi haurà una feina que cada vegada s'haurà de fer: el treball personal. La gran diferència entre integrar i incloure és que, en la integració, la persona amb la necessitat especial ha d'adaptar-se de manera especial a la inclusió, tots fem l'esforç, tots aprenem junts i, si cal, revisem què estem fent perquè la situació funcioni millor. Una societat més humana i desenvolupada incorpora com a índex de les seves revisions la inclusió, perquè en veritat tots la necessitem.

Elisabet Juanola Sòria
Periodista. Institut de la Pau
Armando de Ramón. Murtra
Santa Maria dels Àngels (Xile)

Donar vida i alegria

Només té catorze anys, però té la maduresa d'una persona gran. Sap aturar-se, sap escoltar els altres, sap contemplar la natura i cuidar-la, està prompte a servir, té detalls de tendresa envers els seus avis vells i malalts. Quan un li demana ajuda, hi troba una resposta immediata i generosa sempre. Un se sent petit davant d'un cor tan gran i de pocs anys. Que agradable és convida amb persones així! Quanta vida i alegria donen a la llar! Saber posar-se al lloc dels altres... Saber donar el gest i la paraula adequada a cadascú... És una saviesa sublim!

Déu viu en el seu cor. Ell fa com Maria, que després de l'Anunciació no s'atura contemplant-se, sinó que s'afanya i va delerosa a ajudar Elisabet. Tant de bo tots sabéssim, com aquest jove, desviure'ns pels altres, estar atents a les seves necessitats, escoltar, donar vida, donar alegria...

«La vida ens ha estat donada, i la mereixem donant-la.» Donar vida i joia és tan necessari... El nostre món necessita testimonis d'amor i d'alegria. I podem fer que els nostres germans somriguin, que estiguin contents, que siguin feliços.

GNA. NÚRIA VIÑOLAS ESTEVA
Cornellà de Llobregat

Prioritat als mitjans de comunicació

He quedat perplex en veure que una de les notícies més importants que ha aparegut als mitjans de comunicació del nostre país —mitjançant una gota de sang a qualsevol persona li podran detectar si té algun tumor—, l'endemà cap portada de cap diari no portava aquesta informació de primer ordre mundial sinó la renovació del jugador del F. C. Barcelona Leo Messi, que per a mi és una qüestió

On és la felicitat?

Deia un escriptor del segle XX: «El que cal per aconseguir la felicitat no és una vida còmoda, sinó un cor enamorat.» Penso que tenia raó. No podem cercar només l'oci, el descans, el no fer res; això moltes vegades acaba avorint, no satisfà la sensibilitat de la persona. Quan el cor està enamorat, la persona sap gaudir de l'estimació d'un altre, gaudeix de la família, de la música, d'una bona pel·lícula, de la poesia, de la natura... Un cor enamorat sap que fa més feliç donar que rebre. Sap que en la vida no tot és fàcil, que les coses no són com un voldria, però té voluntat per no deixar-se arrossegar cap al pessimisme que ara mateix ens envolta. Siguem voluntariosos, tirem endavant encara que costi; és la manera de gaudir del do de la vida.

M. DOLORS PUIG USTRELL
Terrassa

de segon terme.

Què és més important: la salut o la renovació d'un gran futbolista? A tots ens afecta la salut. El futbol ha passat de ser un esport per esdevenir un negoci. Fins que en el nostre país no es prioritzin les coses importants —amb majúscules— no anirem bé! Malgrat tot, com que m'estimo molt aquest país i hi vull el bo i millor, quan veig que les coses no van prou bé, intento fer veure-ho a altres persones que possiblement no se n'adonen, o bé no ho volen veure.

Enhorabona per aquesta gran troballa mèdica!

MIQUEL MENTRUIT I RIPOLL
Barcelona

El patró del nostre vaixell ens ha deixat

El dia de Sant Jordi, el Dr. Oriol ens deixava. El tracte de «doctor» li venia de quan ell estava vinculat a la diòcesi de Vic (encara que ell, acadèmicament no en tenia el títol). Pels seus coneixements i per la tasca que desenvolupava, aquest tracte li era ben merescut; ell mai no se l'adjudicà, ja que la

humilitat va ser una de les seves moltes qualitats. El Dr. Oriol va ser un autèntic amic. Amic amb totes les seves conseqüències; entre les moltes qualitats que ell tenia, la fidelitat era una més a destacar. Ell va ser l'amic que sempre trobaves quan el necessitaves; encara que no li ho demanessis, si ell veia que et podia ajudar, ho feia. I ho feia amb aquella forma tan elegant que tenia, que mai no et senties incòmode. Quan tenies un problema i acudies a ell, ho deixava de ser, ja que amb el seu tarannà transformava la negativitat en quelcom positiu. Aquesta transformació, potser en un altre cas, podria sonar com a il·lusòria, però no ho era, perquè amb la seva psicologia bondadosa ell sabia com enfocar els problemes per poder-hi trobar la solució més intel·ligent. Dono gràcies a Déu per haver tingut el privilegi d'haver conegut Mn. Antoni M. Oriol, per tantes i tantes coses com m'ha ensenyat i pel seu ajut. Per tot això desitjo que pugui gaudir del cel que tant havia somiat i que al mateix temps ens en feia partícips a tots aquells que l'escoltàvem.

GUDI ALMIRALL
Barcelona

El Consultori

PREGUNTES I RESPOSTES
SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Misses i pobles

Visc el cap de setmana en un poble petit. Tenim, gràcies a Déu, missa cada diumenge. Hi solem ser uns deu participants. El mossèn ve de lluny, i és molt gran, i quan acaba la missa tot seguit celebra en un poble veí, encara més petit, on a tot estirar hi participen cinc persones. Tots dos pobles gairebé es toquen: els separen uns cinc quilòmetres. El curiós és que els habitants del segon poble vénen cada dia, i més d'un cop, al poble més gran. Per què no s'unifiquen les misses? Ho he comentat amb alguns veïns i em diuen que és impossible, ja que els dos pobles no s'avenen. Això sí, als balls de festa major s'hi troben tots... Hi ha alguna solució?

N'hi ha per llogar-hi cadires! Precisament fa molt poc sentia per ràdio unes consideracions molt oportunes i que vénen com anell al dit pel que fa a aquesta consulta. Eren unes declaracions del bisbe de Lleida. Venia a dir que en una cultura de proximitat molt acceptada per la majoria en tants àmbits de la vida, alguns continuen posant pals a les rodes pel que fa a incorporar amb normalitat tot això en la vivència de les celebracions de la fe. Com molt bé deia Mons. Píris, a la gent no li fa res anar al restaurant de l'altre barri o del poble veí i en canvi no saben aplegar-se en una mateixa celebració. És una autèntica tragèdia! I ja no diguem quan els motius són «perquè no s'avenen». Un contrasentit total. L'Eucaristia, que és signe i causa de la comunió fraterna, no es pot celebrar per una manca de voluntat de comunió dels participants! Potser el problema s'acabarà el dia que tots dos pobles es quedin sense sacerdot i sense missa, cosa que, de manera malaurada però inexorable, passarà en poc temps a causa de l'avançada edat de molts sacerdots benemèrits que als seus vuitanta anys treuen força de flaqueza per servir amb il·lusió i fidelitat.

Jo crec que s'hauria de convocar una trobada de les quinze o vint persones que en total assisteixen a missa el diumenge i segur que s'hi troba una solució. És possible que l'animadversió dels dos pobles estigui més a nivell del conjunt de veïns que dels pocs assistents fidels a la missa. És amb aquests que s'ha de parlar i prescindir dels que no van mai a missa ni valoren el servei que el sacerdot fa de manera exemplar setmana rere setmana. Aplegar aquestes petites comunitats en la mesura del possible és una urgència pastoral. No només pel poc nombre d'assistents i manca de preveres, sinó també per molts altres aspectes que no hem de negligir: calefacció i manteniment dels temples, celebracions més joioses i animades... Faci còpies d'aquesta consulta i passi-les als interessats. Segur que ho entendran perfectament.

• Per enviar consultes al Dr. Mateo:
elconsultori@hotmail.com
www.balmesiana.org
apartat de correus 121 - 25620 Tremp (Lleida).
A Ràdio Estel, de dilluns a divendres,
a les 23.00, podeu escoltar la versió
radiofònica d'El Consultori

Amb bon humor

Thich Nhat Hanh al Fòrum de Barcelona

Norbert Botella

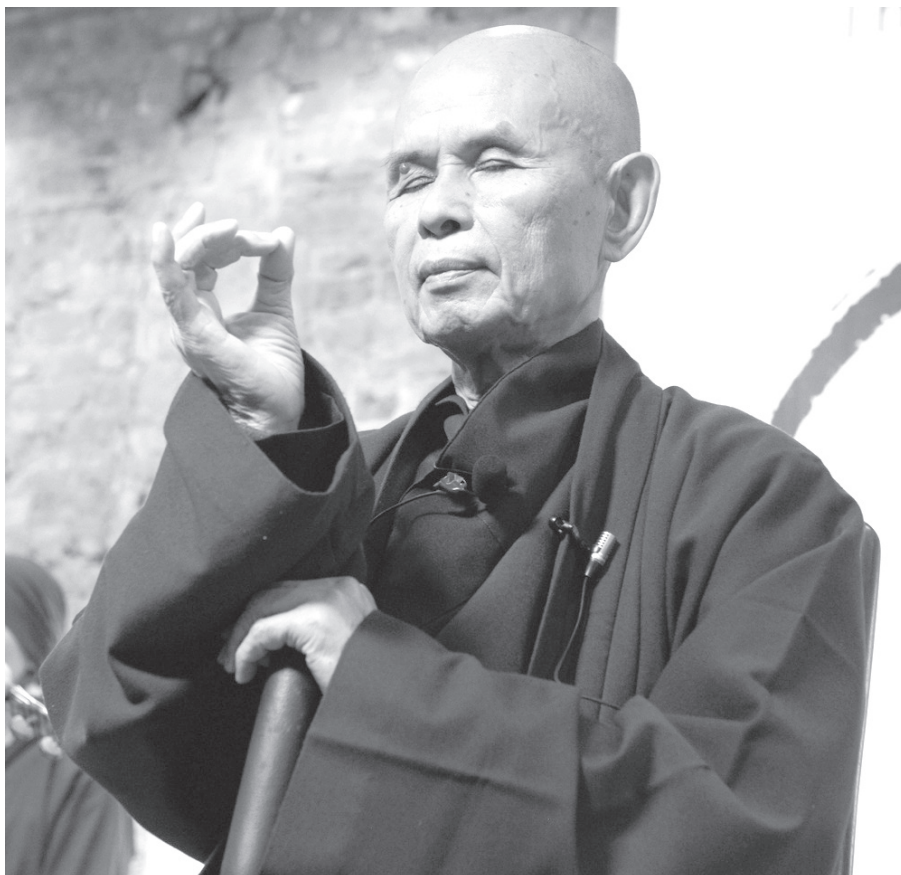
Thich Nhat Hanh és un gran mestre zen vietnamita. L'any 1995 va escriure un llibre preciós, d'alta volada interreligiosa, *Buda vivent, Crist vivent*, en què convidava tothom a viure en les essències del Crist o del Buda, a transcendir els conceptes i les paraules, i a abeurar-se en la realitat, que és on trobem el Crist vivent de cada dia i el Buda vivent també.

A més, Thich Nhat Hanh té un gran poder de convocatòria. Prova d'això és que el 8 de maig va atreure 3.300 persones al Fòrum de Barcelona. Va poder omplir els cursos de *Mindfulness en Educació* en un sol dia i va aplegar milers de meditadors a l'Arc de Triomf en una sessió col·lectiva. Sens dubte, és un referent personal per a moltes persones i un mestre indiscutible de la respiració conscient, aquest formidable camí per assolir la compassió, la pau i la saviesa.

Jo era una de les tres mil persones que va pagar vint-i-dos euros per poder ser al Fòrum i escoltar-lo. Però què em movia a ser allà? I als altres, què els movia? En el meu cas, si més no, hi havia un punt d'esnobisme religiós, de curiositat i de ganes de conèixer un mestre amb fama internacional. Rere d'aquestes tres mundanes motivacions, s'hi trobava, per descomptat, el soterrat anhel que en Thich m'ajudés a respondre les preguntes essencials, aquelles clàssiques: qui sóc jo?, quin sentit té la vida?, què carai fem aquí, enmig de l'univers, barallant-nos per sobreviure?

Meditació col·lectiva

Em va agradar molt la meditació col·lectiva que d'entrada vam fer a la immensa sala de convencions del Fòrum. És un fet objectiu que quan tres mil persones mediten —o ressen— plegades es desprèn una gran energia positiva. Jo la vaig notar. Després en Thich va parlar —amb tranquil·litat i sense presses— i va

dir coses molt assenyades sobre la natura del sofriment humà, que provenien de la poderosíssima filosofia budista.

En una segona part del seu discurs, però, em va semblar que en Thich s'equivocava, perquè s'adreçava a nosaltres com si s'adreçés únicament a la societat opulenta. El que deia podia ser transportable amb els mateixos mots a Nova York, Londres, París... Segurament perquè el Fòrum fa patxoca i és molt luxós, en Thich ens va parlar com si tots tinguéssim feina, com si els nostres problemes fossin tan sols de caire existencial, espiritual, moral, i no pas econòmic. En definitiva, em va semblar que en Thich no sabia que el nostre país és rècord europeu en atur, en desnonaments i en precarietat laboral.

Els exemples que va donar, verbi-gràcia, el nen que només rep regals,

però que no rep l'afecte del pare perquè sempre està treballant, és un retrat que no és, diguem-ne, el dominant. L'exemple dominant al país és que els nens no reben regals i no tenen l'afecte del pare perquè estan desesperats en el pou de l'atur o de la precarietat. En Thich no va fer cap esment al *mindfulness* per a aturats o per a desnonats. Potser no hi havia cap aturat a la sala (ho dubto, però). Tots érem si fa no fa de la generació del BUP i COU, vaja, els que tiren endavant el procés independentista, però, és clar, només travessar la ronda, tenim el barri de la Mina, on en trobarem a mans plenes, d'aturats.

Un altre punt que em fa pensar que en Thich no tenia cap informació d'on feia la conferència és que a penes hi havia cap paraula en català. La presència del català en tot l'acte va ser de l'1%. Tot fou en anglès i castellà. Crec

que en un míting del PP a Catalunya hi ha més cura pel que fa a la qüestió lingüística. I com és natural en aquest tipus d'aplec, hi havia marxandatge, però, ai las!, les cal·ligrafies eren en castellà. Em pregunto si algú els ha informat, a les monges cal·lígrafes, que existeix una llengua que lluita encara per trobar el seu espai.

I un darrer apunt. Al final va sortir una monja de Plum Village que va cantar una cançó en francès (què hi pintava el francès a l'acte?), tipus Mireille Matieu, de tan carrinclona com era. Aquesta senyora, després de la cançó, va fer una defensa excessiva de les virtuts d'en Thich —gairebé una hagiografia—, de com arribava a ajudar en Thich, de com era de bo... Tot plegat per vendre'ns cal·ligrafies del mestre a 200 euros les grans. «Per a una escola del Vietnam», va afegir.

Sé que en Thich és un home compromès, molt compromès, però, és clar, la xerrada fou, en part, convencional. De tota manera sóc molt conscient que és molt difícil de transmetre l'espiritualitat en els grans formats, pel broc gros, per dir-ho així, sabent que qualsevol intent d'espectacularitzar l'espiritualitat està abocat al fracàs. Tot i això, us ho asseguro, vaig sortir content del Fòrum i amb la llavor del *mindfulness* en el meu interior.

Ara bé, deixeu-me que remarqui que els pastors del poble, del nostre poble, coneixen els problemes del país, l'atur, els dubtes, els sofriments quotidians de la gent que fa poble. En això, els pastors d'aquí ho tenen tot guanyat. La gent carismàtica de l'Església: la Teresa Forcades, en Joan Badia, en Jòrdan Faugier, en Xavier Melloni, en Jaume Aymar, la Berta Meneses..., i tants altres!, han d'aprendre i d'aprehendre d'aquests grans mestres, d'aquestes grans tradicions, tant com calgui, per descomptat, però la seva tasca —em sembla a mi— és tan o més important que la del Thich Nhat Hanh perquè s'arrela vivament i fortament en la terra que trepitgem.

Celebrat amb èxit el Pa amb Oli Solidari

Càritas Parroquial de Molins de Rei

El divendres 23 de maig es va celebrar al menjador del Col·legi Manyanet de Molins de Rei la cinquena edició del Pa amb Oli Solidari, organitzat per Càritas parroquial de Molins de Rei. Hi van participar 150 persones, que van compartir un àpat auster compost de pa, oli, sal o sucre, olives, aigua i una poma; tots aquests productes foren donats per diversos establiments de la vila.

Abans de l'àpat, però, els assistents van poder escoltar la presentació, a càrrec dels seus responsables, del projecte al qual aquest any es dedicaven els beneficis: l'ONG Reir (recursos educatius per a la infància en risc). Ens van explicar els diversos projectes que promouen, fonamentalment al Vallès Oriental, però cada vegada amb més extensió, per ajudar els infants amb situacions de risc d'exclusió social.

De la venda de tiquets i altres donatius es van recollir 1.549,20 euros, que es destinaran a aquests projectes. L'acte, molt ben organitzat pels voluntaris de Càritas, va comptar també amb la participació de diversos representants de l'Ajuntament de la vila.

Paraula i vida

Dos pontífexs dòcils a l'Esperit Sant

Lluís Martínez Sistach

Cardenal, arquebisbe de Barcelona

En aquesta Pasqua de Pentecosta, popularment coneguda com la Pasqua Granada, voldria recordar sobretot que l'Esperit Sant és la garantia de la permanent joventut de l'Església. L'Esperit, vessat sobre l'Església naixent el dia de Pentecosta, inaugura una nova etapa en la història de la salvació. L'Esperit Sant és la presència renovada de Déu enmig del seu poble, és la força que guia els deixebles de Crist en la seva missió de donar testimoni del Ressuscitat; és qui orienta aquesta activitat testimonial i qui promou la proclamació missionera de l'Evangeli, a la qual ens invita tan clarament el papa Francesc.

L'Esperit Sant té una acció permanent en l'Església: el seu rejuveniment constant. La flama de Pentecosta no s'apaga. L'impuls vivificador de l'Esperit és ben perceptible en les diverses manifestacions de la vida de l'Església universal i també a casa nostra, perquè l'Esperit treballa en el cor de cada cristià i suscita respostes individuals i col·lectives als reptes que el nostre món ens va

presentant.

El Concili Vaticà II ens va parlar de l'acció de l'Esperit Sant en l'Església, dient que sempre «dota i dirigeix l'Església amb diversos dons jeràrquics i carismàtics [...]. Rejuveneix l'Església amb el vigor de l'Evangeli, la renova sense parar i la porta a la unió total amb Jesucrist».

Entre els dons jeràrquics rebuts per l'Església contemporània, voldria recordar que, durant el temps de Pasqua, hem viscut a l'Església la canonització dels papes Joan XXIII i Joan Pau II. El papa Francesc, en la seva homília de la missa de canonització, va esmentar especialment la docilitat d'aquests dos nous sants i els fruits que això ha comportat a l'Església dels nostres temps. «Joan XXIII i Joan Pau II varen col·laborar amb l'Esperit Sant per restaurar i actualitzar l'Església segons la seva fisonomia originària, la fisonomia que li donaren els sants al llarg dels segles. No oblidem que són els sants els qui fan avançar i créixer l'Església.»

El papa Francesc va afegir que sant Joan XXIII, quan va convocar el Concili Vaticà II, va demostrar una delicada docilitat a l'Esperit Sant, es va deixar conduir i fou per a l'Església un pastor, un «guia guiat» —bonica expressió del papa Francesc—; i, d'aquesta manera, va fer un gran servei a l'Església, perquè fou «el Papa de la docilitat a l'Esperit Sant».

La docilitat de sant Joan Pau II a l'Esperit Sant es manifestà sobretot en esdevenir «el Papa de la família». Per això el Papa actual li va demanar que des del cel vulgui acompanyar i recolzar el camí sinodal que està vivint tota l'Església sobre la família i amb les famílies en els sínodes episcopals dels anys 2014 i 2015. A Barcelona, on tenim un gran temple dedicat a la Sagrada Família, hem de pregar perquè «aquests dos nous sants pastors del Poble de Déu intercedeixin per l'Església perquè durant aquests dos anys de camí sinodal, sigui dòcil a l'Esperit Sant en el servei pastoral a la família».

Als quatre vents

La llengua que tots entenem

Jaume Pujol Balcells

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Aquest any es compleixen 125 anys de la construcció de la Torre Eiffel, que al seu dia va ser un edifici molt alt, com els gratacels americans, tant que semblava impossible fer-ne d'altres que encara ho fossin més. En l'actualitat les construccions més elevades són a l'Àsia, on s'aixeca actualment una torre que superarà els mil metres. Costa d'imaginar: un quilòmetre posat en vertical!

La Bíblia ens porta notícies d'un precedent famós d'aquestes construccions: la Torre de Babel, que, situada entre la història i la llegenda, es volia que «toqués el cel». El relat bíblic assenyala que més que un desafiament tècnic, allò era una mostra de la deificació humana, i que va acabar malament, per intervenció divina, que va castigar el

projecte semblant confusió entre les llengües dels constructors. El que passa per Pentecosta és justament el contrari: al Cenacle els Apòstols estaven tancats per por, amb el consol de tenir la Mare de Déu entre ells, quan va baixar l'Esperit Sant. Llavors —comenta el papa Francesc— l'Esperit Sant, «els fa sortir d'ells mateixos i els transforma en anunciadors de les grandeses de Déu». En efecte, ho anuncien a persones vingudes de tot arreu, que els escolten com si tots parlessin la mateixa llengua. Quina llengua és aquesta que tots entenem? El llenguatge de l'amor. El que en la supèrbia i l'orgull de Babel acaba en dispersió, per Pentecosta es tradueix en unitat. Ja no hi ha divisions, ni tancament de comunicació entre les persones, perquè s'han obert a Déu.

Com ho fa notar el Papa, en el Credo, immediatament després de confessar la nostra creença en l'Esperit Sant, diem: «Crec en l'Església, una, santa, catòlica i apostòlica.» I és que la creença en l'Esperit no podem desvincular-la de l'Església. Penso especialment ara en els qui rebran el sagrament de la confirmació, pel qual l'Esperit Sant ens posa el seu segell per fer-nos valents en el seguiment de Jesucrist. Confirma —com diu la mateixa paraula— els nostres joves en la seva pertinença a l'Església, adquirida pel baptisme, i els fa forts, també per anar a contracorrent, quan les inclinacions pròpies, o les sol·licitacions de la societat pretenen apartar de Crist.

Quina alegria tinc quan els confirmo, i com prego perquè perseverin sempre en la vida de la gràcia!

La Bona Notícia també a internet

www.catalunyacristiana.cat

I ARA ENTRA A LA NOVA PÀGINA WEB DE CATALUNYA CRISTIANA I CONSULTA LA NOSTRA HEMEROTECA. HI TROBARÀS TRENTA ANYS DE PREMSA RELIGIOSA.

Catalunya Cristiana col·labora amb
www.flama.info

FLAMA
AGÈNCIA CRISTIANA DE NOTÍCIES

Estiu en company

Redacció

A l'estiu la ciutat es buida de persones i els establiments abaixen les persianes per submergir-se en una mena de letargia. Tot sembla aturar-se per permetre unes merescudes vacances. Però per a les persones grans que viuen soles, és en l'època estiuenca quan encara senten amb més força i dramatisme la seva situació de soledat.

Vacances Amigues

Després de gairebé tota una vida gaudint dels estius en companyia de familiars i amats, moltes persones grans viuen ara una de les èpoques més difícils de l'any. El període estival és sovint sinònim de vacances i activitats a l'aire lliure. Però les persones grans que pateixen soledat i aïllament social veuen agreujada la seva situació.

Amb la proximitat de l'estiu, Amics de la Gent Gran posa en marxa una nova mobilització per combatre aquest problema. Vacances Amigues, celebracions de la revetlla de Sant Joan, substitucions de voluntaris i una campanya de captació de fons formen part d'aquest conjunt de mesures per aconseguir un estiu en companyia. L'entitat considera que l'amistat és el millor ingredient per a un estiu acompanyat.

Una de les accions més destacades d'aquesta mobilització són les Vacances Amigues. Persones grans que reben suport de l'entitat, acompanyades per un equip de voluntàries, voluntaris i professionals d'infermeria i gerocultura, comparteixen uns dies d'esbarjo i companyia a diferents indrets de Catalunya. L'estiu passat, 83 persones grans van gaudir d'aquest programa, amb 5 torns, a més d'una sortida a Montserrat. 30 voluntàries i voluntaris i 11 professionals d'infermeria i gerocultura les van acompanyar en una vivència que els omple de vida i esperança.

És el cas de la Teresa, una de les dotze persones grans que van poder gaudir de les Vacances Amigues a Tiana, del 25 al 30 de juny del 2013. L'experiència va ser d'allò més gratificant. «M'apuntaré a totes les activitats que em proposin des d'Amics de la Gent Gran. A tot diré que sí», afirma la Teresa, que assegura que se sent molt ben acompanyada per l'entitat: «He trobat amics, una família, un suport per a tot.»

«Jo no coneixia Amics de la Gent Gran», continua dient, «però tant de bo els hagués conegut abans, no m'hauria pensat mai que m'ho passaria tan bé amb ells. Primer hi vaig anar per Sant Jordi i ja em va agradar; no cal dir la revetlla de Sant Joan, que va ser estupenda en tots els sentits.

Amics Gent Gran

Xavier Urrea

E LA GENT GRAN

via

L'experiència de Tiana va ser extraordinària».

Aquest estiu, entre maig i setembre, l'entitat augmentarà un 30% el nombre de persones grans que gaudiran d'un dels sis torns de Vacances Amigues que s'organitzen. Es tracta d'una iniciativa que afavoreix moments de calidesa humana per a les persones grans que reben el suport de l'entitat.

Gran revetlla de Sant Joan

Amics de la Gent Gran també organitza celebracions de la gran revetlla de Sant Joan, perquè les persones grans puguin gaudir en companyia d'aquesta data tan assenyalada. Barcelona (amb tres revetlles), Santa Coloma de Gramenet (per a les persones grans acompanyades de Badalona i Santa Coloma), Cambrils i Vilanova i la Geltrú acolliran aquestes celebracions. L'entitat impulsa aquesta festa des de fa 27 anys, quan es va fundar, amb els elements típics de la nit més curta de l'any: coca, xocolata desfeta, cava i ball amb música.

En aquesta trobada les persones grans poden viure una experiència integradora i celebrar una de les festivitats que han format part de la seva vida. Amb aquest objectiu, es prepara un dispositiu especial perquè les persones grans participants es traslladin des dels seus domicilis i residències fins als diferents espais de la celebració, cedits per a l'ocasió. Persones grans acompanyades per voluntaris arribaran a la celebració en vehicle particular o transport públic i comptaran amb el suport de vehicles adaptats.

Una altra acció que es posa en marxa a l'estiu són les substitucions de voluntaris. Per evitar que una persona gran de l'entitat deixi de rebre les visites d'un voluntari perquè marxa de vacances, Amics de la Gent Gran mobilitza un altre voluntari perquè el rellevi durant aquelles setmanes. D'aquesta manera, es manté l'atenció a les persones grans amb un risc alt d'aïllament.

Per tirar endavant totes aquestes accions, Amics de la Gent Gran posa en marxa una campanya de captació de fons dirigida a persones sòcies i donants de l'entitat. També compta amb el suport del Ministeri de Sanitat, Ser-

«He trobat amics,
una família un
suport per a tot»

La Teresa va gaudir de les Vacances Amigues a Tiana.

Amics Gent Gran

veis Socials i Igualtat, i de la Fundació Cottet-Mor. Tot plegat, gestos solidaris que l'entitat agraeix enormement.

Sobre Amics de la Gent Gran

Amics de la Gent Gran és una organització de voluntariat que treballa des de fa 27 anys per combatre la soledat i la marginació de les persones grans, mitjançant l'acció de voluntaris i voluntàries que les acompanyen i la sensibilització de la societat. Durant el 2013, 1.151 persones voluntàries han acompanyat 861 persones grans a Barcelona, Badalona, Santa Coloma de Gramenet, Vilanova i la Geltrú i Cambrils, gràcies en part a l'ajuda econòmica de 1.737 persones sòcies i donants. A més, vol desenvolupar la seva acció social a Osona, Sabadell, Sant Cugat del Vallès, Granollers, Terrassa, Reus i l'Hospitalet de Llobregat. L'entitat va ser guardonada amb la Creu de Sant Jordi 2012 i és una de les 166 ONG espanyoles avaluades per la Fundació Lealtad. A nivell estatal, forma part de la Federació Amigos de los Mayores, que compta amb entitats a Catalunya, Madrid i València. També és membre de la Federació Internacional de *Les petits frères des Pauvres*, amb presència a França, el Canadà, els Estats Units, Alemanya, Irlanda, Suïssa, Polònia i Espanya.

Ens apassiona
ajudar
els que necessiten ajuda.
I a tu?

En col·laboració amb **Càritas**
Un NO per a ningú.

A Lunet Solidario ens apassiona ajudar els que necessiten ajuda amb accions que contribueixen a netejar el món de pobresa, malalties, analfabetisme, marginació... Per això, donem suport a projectes promoguts pels nostres clients, amb qui compartim valors. Es tracta de projectes vinculats a millores en l'educació, condicions de vida o desenvolupament de zones deprimides. Si també t'apassiona ajudar, entra a www.lunet.es o a www.caritasbcn.org/ca/. Gràcies.

AMICS DE LA GENT GRAN
Grassot 3, 1r – 08025 Barcelona
info@amicdelagentgran.org
Tel. 932 076 773
www.amicdelagentgran.org

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL 2)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 4)

JUNY

8. DIUMENGE

Diumenge de Pentecosta, Vermell.

Lectures: Fets 2,1-11 / Salm 103 / 1 Corintis 12,3b-7.12-13 / Joan 20,19-23

SANTORAL: Cal·líope, mr.; Guillem, b.; beat Jaume Berthieu, mr.

Temps de durant l'any

9. DILLUNS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 17,1-6 / Salm 120 / Mateu 5,1-12. O bé: *Sant Efreml* (ML), Blanc. Tortosa: **Dedicació de la catedral** (S), Blanc.

SANTORAL: beata Anna-Maria Taigi; beat Josep Anchieta, prev.; Marí, erm.; Pelàgia, vg. i mr.; Prim i Felicià, mr.

10. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 17,7-16 / Salm 4 / Mateu 5,13-16

SANTORAL: Asteri, b.; Maurici, ab.

11. DIMECRES

San Bernabé (MO) Vermell.

èria, Verd. Lectures: Fets 11,21b-26;13,1-3 / Salm 97 / Mateu 5,17-19

SANTORAL: Adelaida, rel.; Bernabé; beat Ignasi Maloyan, b. i mr.; Lleó, III, p.; Maria-Rosa Molas i Vallbé, rel. i fund.

12. DIJOUS

Jesucrist, Gran Sacerdot per sempre

(F), Blanc. Lectures: Isaïes 52,13-53,12 / Salm 39 / Lluç 22,14-20

SANTORAL: Joan de Sahagun, prev.; Onofre, erm.; beata Violant, rel.

13. DIVENDRES

Sant Antoni de Pàdua (MO), Blanc.

Lectures: 1 Reis 19,9a.11-16 / Salm 26 / Mateu 5,27-32

SANTORAL: Aquil·lina, vg.; Aventí, mr.; Fandila, prev.

14. DISSABTE

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 19,19-21 / Salm 15 / Mateu 5,33-37

SANTORAL: Digna, vg. i mr.; Eliseu, prof.

Lectures bíbliques

Pentecosta

Lectura primera

Ac 2,1-11

Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se

Lectura dels Fets dels Apòstols:

Durant la celebració de la diada de la Pentecosta, es trobaven tots junts en un mateix lloc, quan, de sobte, se sentí venir del cel un so com si es girés una ventada violenta, i omplí tota la casa on es trobaven asseguts. Llavors se'ls aparegueren com unes llengües de foc, que es distribuïren i es posaren sobre cadascun d'ells. Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se en diversos llenguatges, tal com l'Esperit els concedia de parlar.

Residien a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacionalitats que hi ha sota el cel. Quan se sentí aquell so, la gent hi anà i quedaren desconcertats, perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua. Estranyats i fora de si deien: «No són galileus, tots aquests que parlen? Doncs, com és que cadascun de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Entre nosaltres hi ha parts, medes i elamites, hi ha residents a Mesopotàmia, al país dels jueus i a Capadòcia, al Pont i a l'Àsia, a Frígia i a Pamfília, a Egipte i a les regions de Líbia, tocant a Cirena, hi ha forasters de Roma, hi ha jueus i prosèlits, hi ha cretencs i àrabs, però tots nosaltres els sentim proclamar les grandeses de Déu en les nostres pròpies llengües.»

Salm responsorial

103

Beneeix el Senyor, ànima meva.

Senyor, Déu meu, que en sou de gran.

Que en són de variades, Senyor, les vostres obres la terra és plena de les vostres criatures.

R. *Quan envieu el vostre alè, Senyor, renoveu la vida sobre la terra.*

Si els retireu l'alè, expiren i tornen a la pols d'on van sortir. Quan envieu el vostre alè, reneix la creació, i renoveu la vida sobre la terra. **R.**

Glòria al Senyor per sempre.

Que s'alegri el Senyor contemplant el que ha fet, que li sigui agradable aquest poema, són per al Senyor aquests cants de goig. **R.**

Lectura segona

1Co 12,3b-7,12-13

Tots hem estat batejats en un sol Esperit per formar un sol cos

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint:

Germans, ningú no pot confessar que Jesús és el Senyor si no és per un do de l'Esperit Sant. Els dons que rebem són diversos, però l'Esperit que els distribueix és un de sol. Són diversos els serveis però és un de sol el Senyor a qui servim. Són diversos els miracles, però tots són obra d'un sol Déu que els fa valent-se de cadascun de nosaltres. Les manifestacions de l'Esperit distribuïdes a cadascú són en bé de tots.

Perquè el Crist és com el cos humà: és un, encara que tingui molts membres, ja que tots els membres, ni que siguin molts, formen un sol cos. Tots nosaltres, jueus o grecs, esclaus o lliures, hem estat batejats en un sol Esperit per formar un sol cos, i a tots ens ha estat donat com a beguda el mateix Esperit.

Comentari de la Paraula

Josep Rius-Camps

Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

El ressuscitat insufla Esperit Sant als deixebles

Rellegim avui el primer anunci pasqual adreçat als deixebles que ja vam comentar el segon diumenge de Pasqua. La raó d'aquesta repetició és senzilla: el relat de Pentecosta només es troba en el segon volum de l'obra de Lluç (Ac 2,1-11), que hem llegit en la primera lectura. L'aparició de Jesús ressuscitat als deixebles no tingué lloc a primera hora del dia, com fou el cas de l'aparició a Maria Magdalena (Jn 20,1), sinó «essent ja al capvespre d'aquell dia, el primer després del Sàbat» (lit.), és a dir, quan ja havia transcorregut el dia del Gran Repòs jueu i estava a punt de finalitzar «el primer dia de la setmana», que els cristians anomenem «Diumenge». La menció del «Sàbat» rememora el dia setè en què Jahvè va reposar, després de la creació de l'home el dia sisè, «va beneir i santificar» (Gn 2,2-3). Un segon tret, «insuflà en ells», actualitza l'acció de Déu, després de plasmar l'home de la pols de la terra, quan «insuflà en les seves narius» (2,7). Un tercer tret, de contrast, ens situa en la bona pista: a diferència de l'«alè de vida» que Déu insuflà en el primer home, Jesús «insuflà en ells i els diu: "Rebeu Esperit Sant."» Amb aquest gest il·lustra dues coses: que l'obra de la creació no estava acabada, com resava la rèplica de Jesús als dirigents jueus que li retreien d'haver guarit el paralític en dia de sàbat: «El meu Pare treballa fins ara, i jo també treballo» (Jn 5,17) i que aquell «alè de vida» inicial que convertí l'home en un ésser vivent, el que anomenem *Homo sapiens*, estava mancat de la Llum de l'Esperit Sant, tal com mostrà Jesús amb el cec de naixement quan «escopí a terra, féu fang amb la saliva i li untà el fang sobre els seus ulls» (9,6). Els deixebles eren tan cecs com el cec de naixement quan «estant les portes barrades on es trobaven, per la por dels jueus, es presentà Jesús, es posà al mig i els diu: "¡Pau a vosaltres!"». Jesús ha acabat l'obra que Jahvè tot just havia encetat.

Glòria Monés

Al·leluia

Veniu, Esperit Sant, ompliu el cor dels vostres fidels i enceneu-hi la flama del vostre amor.

Evangeli

Jn 20,19-23

Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres. Rebeu l'Esperit Sant

Lectura de l'evangeli segons sant Joan:

El vespre d'aquell mateix diumenge, els deixebles eren a casa amb les portes tancades per por dels jueus, Jesús entrà, es posà al mig i els digué: «Pau a vosaltres.» Després els ensenyà les mans i el costat. Els deixebles s'alegraren de veure el Senyor. Ell els tornà a dir: «Pau a vosaltres. Com el Pare m'ha enviat a mi, també jo us envio a vosaltres.» Llavors alenà damunt d'ells i els digué: «Rebeu l'Esperit Sant. A tots aquells a qui perdonareu els pecats, els quedaran perdonats, però mentre no els perdoneu, quedaran sense perdó.»

L'Esperit ho vivifica tot

L'Esperit de Déu omple l'univers. És el gran introit de la missa de la Pentecosta en la litúrgia romana. Que l'Esperit de Déu ompli l'univers vol dir que no hi ha res ni ningú que no sigui estimat per Déu. Vol dir que no hi ha res ni ningú pel qual el Senyor no hagi donat la vida. Té relació amb les paraules del *Sanctus* «el cel i la terra són plens de la vostra glòria». No hi ha buit, tot és ple de l'amor del Crist. La pregària cristiana és un obrir-se a l'Esperit que sempre hi és. Només cal dir amb humilitat i contrició: «Veniu, Esperit Sant.»

L'Esperit Sant, *Spiritum vivificantem*, és sempre el que vivifica la litúrgia cristiana i la fa possible. Sense l'Esperit Sant la litúrgia seria dels homes només, no la del Senyor. Des de la primera Pentecosta sempre és Pentecosta en l'Església i l'Esperit és sempre donat pel Senyor als qui l'invocuen. És l'Esperit que dóna la vida (1Co 15,45). La litúrgia cristiana és el lloc on l'Esperit sempre és donat, on el Crist, invoca des del Pare, l'Esperit sobre l'Església, reunida en el seu Nom.

Quan ens disposem a celebrar la litúrgia cal ser conscients que entrem en l'àmbit de la Presència de Déu vivent. Per tant, cal la reverència del cor, que exclou tot temor. Nosaltres posem el que cal de la nostra part, l'assemblea, el llibre de la

Paraula, el Pa i el Vi que són fruit de la terra i del treball dels homes i tots els altres signes, també la nostra pobra fe... però tot això no seria res si no vingués l'Esperit a omplir-ho tot i vivificar-ho tot. En la litúrgia tot queda vivificat per l'Esperit, com una torrentada que ho inunda tot. I així aquesta esdevé manifestació i lloc del trobament del Senyor de la glòria.

És l'Esperit Sant el que fa que les paraules de l'Esclusiva siguin Paraula Viva en el cor d'aquells que la proclamen i l'escolten, adquirint relleus infinits en el més íntim de cadascú.

És l'Esperit Sant el que fa que el pa i el vi sigui per aquell admirable canvi de la consagració el Sagrament veritable, real i substancial del Cos i de la Sang de Crist. I si no hi hagués la Presència Real del Senyor en l'Eucaristia aquesta no seria res. Seria només una reunió de pregària, però no el Memorial de la Pasqua del Senyor ni tampoc seria la comunió més real i íntima amb Crist, Salvador i Déu nostre.

La Presència del Senyor i la del seu Esperit Sant fa que l'Eucaristia ens transcendeixi a l'Infinit. Ens fa passar, de manera imperceptible als ulls, del finit a l'Infinit. És com un transportar a una octava més alta i que ja no té retorn perquè ha gustat

l'amor del Senyor, i si pel que sigui el perdem, sempre l'enyorarem.

És l'Esperit el que anima la pregària del cor i de l'assemblea orant, i fa que la seva pregària sigui ardent i fervent, ja que ningú no pot dir que Jesús és el Senyor si no és per gràcia i «el mateix Esperit intercedeix per nosaltres amb gemecs que no es poden expressar» i ens fa dir: «*Abbà, Pare!*» (Rm 8,14 i 26).

És l'Esperit que ens regala un «sol cor i una sola ànima» que ens posa dins de la comunió de l'Església del cel i de la terra, però és aquest mateix Esperit que ens descentra i ens porta cap enfora en missió d'evangeli i de servei. És per aquest Esperit que podem reconèixer la presència del Crist en el pobre, el malalt, el marginat i en tantes existències vexades i humiliades. Sobre aquestes existències també el Senyor ha dit «això és el meu Cos».

L'Esperit Sant dins de la litúrgia crea un doble moviment: és un anar cap a Déu, però també un anar cap als homes. No són, però, dos moviments, sinó un de sol. Anar cap a Déu és anar cap als altres, amb la humilitat dels fills de Déu i amb l'amor que Déu ha vessat en els nostres cors per l'Esperit que ens ha estat donat (Rm 5,5). És així que esperem el retorn del Senyor.

Dr. Rafel Serra i Abellà

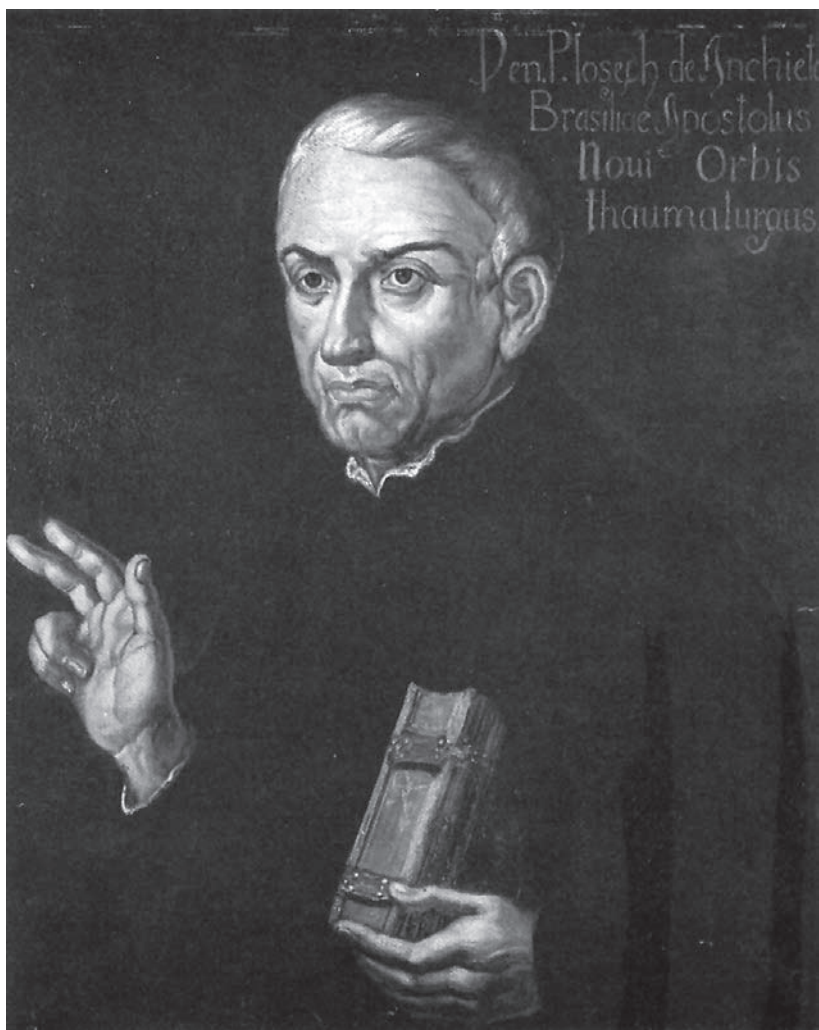
Prevere de l'arxidiòcesi de Tarragona

El sant de la setmana

Per Eduard Brufau

Sant Josep d'Anchieta

- ✓ Nascut a San Cristóbal de la Laguna, Tenerife, el 1534
- ✓ Jesuïta, un dels primers evangelitzadors del Brasil
- ✓ Cofundador de São Paulo i Rio de Janeiro
- ✓ Va morir a Reritiba, el Brasil, el 1597
- ✓ Canonitzat el 3 d'abril passat pel papa Francesc

Aquest sant, nascut a les illes Canàries, de ben jovenet se'n va anar a viure a Portugal on, amb només disset anys, va entrar als jesuïtes. Una vegada ordenat va ser enviat com a missioner al Brasil, territori acabat de conquerir pels portuguesos i encara a mig explorar. Juntament amb altres membres de la Companyia de Jesús va fundar les avui populoses ciutats de São Paulo i Rio de Janeiro i va evangelitzar diferents tribus índies. Sant Josep d'Anchieta tenia una gran capacitat per aprendre llengües, i va elaborar diccionaris i gramàtiques d'idiomes autòctons, sobretot del *tupi*, perquè els missioners les fessin servir per predicar. A més del gran zel missioner, l'apòstol del Brasil és conegut per la seva habilitat literària. Va escriure en castellà, portuguès, llatí i *tupi*, i està considerat el pare de la literatura nacional brasilera. D'ell es diu que quan va passar una temporada segregat per una tribu, va voler compondre un poema en llatí a la Mare de Déu. Com que no tenia res per apuntar el va anar escrivint a la sorra de la platja i així el memoritzava. Una vegada alliberat, el va escriure de memòria i li van sortir més de 4.000 versos. Va ser nomenat provincial dels jesuïtes i va morir amb fama de santedat.

Terrassa

«La parella és una màquina de produir felicitat»

Max Galdeano, orientador i mediador familiar

Patricia Navas
Publicat a Aleteia

El Luis i la Teresa havien decidit divorciar-se de mutu acord i al jutjat els havien entregat les mesures provisionals de separació. Havien iniciat una nova vida de separats, però es van trobar que hi havia un seguit de qüestions i de situacions que els feien discutir freqüentment. Van recordar que algú els havia parlat de la mediació familiar, com a ajuda per solucionar els seus conflictes. No els venia gens de gust, però van fer l'esforç. A mesura que van anar dialogant i avançant en les sessions amb el mediador, tots dos van anar recuperant l'interès per aquell projecte comú que creien acabat. Al final, tant ell com ella esperaven que arribessin aquests encontres, s'arreglaven, i fins i tot els acabaven amb un sopar. I van tornar a il·lusionar-se, a coniar, a lluitar plegats. Van haver de fer un paper al jutjat que testimoniava la seva «reconciliació».

Potser aquest no és el final habitual de les ruptures familiars, però també hi ha casos de parelles que aconsegueixen reconciliar-se. Per això, el seu mediador, Max Galdeano, no tanca la porta a aquesta possibilitat quan es troba davant d'un matrimoni «fracassat». Quina és la frontera entre la mediació i l'orientació familiar? Què ofereixen els Centres d'Orientació Familiar de l'Església? Per intentar aclarir una mica aquest tema, parlem amb Max Galdeano, orientador i mediador familiar, voluntari al COF Mare de Déu de la Salut del bisbat de Terrassa i responsable de l'ONG Acció Familiar de Barcelona en temes de família.

Què podem entendre per mediació?

L'inici de la mediació familiar està en els processos de separació i divorci. Sorgeix com un mètode per gestionar els conflictes que es formen per dificultats que bloquegen els acords entre els membres de la família, evitant els processos judicials de caràcter contenciós (si és possible), o bé per posar fi als ja iniciats o per rebaixar-ne l'abast i intensitat. En qualsevol cas, es pretén facilitar la comunicació entre les persones perquè gestionin elles mateixes una solució als conflictes que els afecten.

La mediació inclou la possibilitat de reconciliació?

Crec que sí, tot i que deu haver-hi mediadors professionals que neguen aquesta possibilitat. Jo parlo per experiència personal de força anys. Està clar que si una parella té decidit separar-se ningú l'hi impedirà. La teva feina és ajudar que arribin a un acord en el seu conveni regulador i, si no ho aconsegueixes, intentar rebaixar una mica la tensió en la seva relació. La resta és terreny dels advocats i del jutge.

He tingut força parelles, que havent iniciat el procés de separació, han vingut derivades del Centre de Mediació

Si abans d'iniciar la seva separació, moltes parelles haguessin sabut l'existència de la mediació, segurament no s'haurien separat

Familiar i, una vegada finalitzat el treball, m'han comentat que, si abans d'iniciar la seva separació haguessin sabut de l'existència de la mediació, segurament no haurien acabat així.

El procés de mediació familiar, i també d'orientació familiar, treballa sempre en contextos no clínics, ho fa en contextos relacionals; aquest és el terreny del mediador i orientador. Quan intueixes alguna dificultat diferent de la relacional, els derives a altres

professionals perquè realitzin una intervenció més adient.

On es pot acudir per solucionar els problemes de parella?

En principi, a molts professionals. No obstant això, seria convenient deixar molt clar que quan una parella té un problema, un conflicte, o està passant una mala «ratxa», en la immensa majoria de casos no és una parella malalta, no té cap patologia. És a dir, que en aquests casos la via clínica no és la indicada. Es tracta, doncs, d'una parella, d'un matrimoni la relació del qual no és satisfactòria o positiva per a ells. I és a la parella, al matrimoni, al qual cal ajudar.

A nivell d'Església, són cada vegada més nombrosos els Centres d'Orientació Familiar (COF), que són serveis d'ajuda als matrimonis i parelles i un instrument d'ajuda per als rectors i sacerdots de tota una diòcesi. Encara que solen ofertar força activitats, potser no es coneixen gaire; són diferents de Càritas, del Telèfon de l'Esperança, dels Serveis Socials; tampoc no són centres clínics de Teràpia Familiar o Psiquiatria. Són llocs on s'escolta les persones, se les acompanya, assessora, deriva i ajuda des d'una visió d'Església. És la cara acollidora de l'Església davant d'unes persones que ho passen malament, que reclamen la teva atenció, que et demanen ajuda. No sempre les pots ajudar directament, ni solucionar els seus problemes, però sí que les escoltes, ajudes, encoratges i estàs al seu costat; parlem sempre d'atendre problemes matrimonials, de parella i també de relacions paternofiliars.

En el seu treball, amb quins problemes sol trobar-se?

És molt difícil fer una llista de problemes. N'hi ha tants com parelles. Puc

enumerar-ne alguns: manca de preparació prèvia i escassa comprensió, o fins i tot banalització, del significat del matrimoni; absència de projectes comuns de futur; no conèixer els interessos de l'altre cònjuge; incapacitat per afrontar els problemes o compromisos; no entendre el concepte de donació. Són força freqüents els casos d'infidelitat. La rutina, la crítica, la monotonia, la immaduresa, la superficialitat, l'egoisme, una comunicació inadequada, la manca de sinceritat, confiança i respecte, són altres de les moltes causes que estan presents en les ruptures.

Tenen centres com el COF una tasca preventiva?

Sí, i és importantíssima. Com més aviat es proporcionin eines útils a les famílies i matrimonis, més capacitat tindran de solucionar els problemes. Dins de la pastoral familiar, els COF són una aposta clau. Actualment es desenvolupen les catequesis prematrimonials en diferents formats amb la finalitat d'ajudar els nuvis a aprofundir en el coneixement sobre el matrimoni.

Com pot avaluar-se la «bona salut» d'una relació de parella?

És fonamental el tema dels afectes, d'apreciar l'altre, parlar sobre el nivell de compromís com a parella, observar com es desenvolupen davant les crisis, l'estrès, si hi ha tensió; també és important conèixer com gaudeixen del temps junts: quantitat, qualitat. I cal observar si tenen una comunicació positiva i eficaç. Per acabar cal parlar del seu benestar espiritual, de si comparteixen creences, pràctiques religioses o no.

Quines vies hi ha per aconseguir arribar a una solució quan hi ha problemes?

Que tots dos tinguin consciència que hi ha una dificultat en la seva relació és el primer pas per intentar cercar una solució. Quan això no és així, el pronòstic és més complicat, i sobretot dolorós. No importa tant que arribin a un acord o no, sinó el procés que fan per trobar una solució. Un petit canvi ajuda molt en aquest procés. Cadascú ha de descobrir que més important que canviar l'altre és fonamental canviar-se un mateix. Com diu el psiquiatre Rojas Marcos, la qualitat de la nostra vida és la qualitat de les nostres relacions i la clau de la convivència és saber el que vull i el que vol l'altre. Aquesta barreja ens permet avançar sobe camins comuns en pau. La parella és una màquina de produir felicitat si la saps conduir. Si no, és de les coses més destructives que hi ha. La parella és l'indret privilegiat per estimar-nos. Fora d'aquest canal és molt més complicat. Si a més les persones aconsegueixen introduir en la seva vida diària la presència de Jesús, de Déu, de petites oracions, és un altre element que en algun moment ajuda. Jo intento fer veure a les parelles que en un matrimoni cristià, introduir-hi Jesús és una garantia molt potent que no està sol.

Terrassa

De la televisió a l'altar

El mediàtic franciscà Carlos Fuentes és ordenat sacerdot a Sabadell

Samuel Gutiérrez
Sabadell

«Crec molt en la paraula.» Així defineix Carlos Fuentes la seva principal vocació en la vida. Es refereix, per descomptat, a la paraula en minúscules, a l'acte propi de la comunicació, que és el centre de la seva llarga trajectòria mediàtica, sobretot a la televisió. Però també apunta a una altra paraula que ve de més lluny, a la Paraula en majúscules, a Jesús de Natzaret, a qui ja fa molts anys va decidir lliurar tota la seva vida com a frare franciscà. En la conjunció d'aquestes dues coordenades prenen sentit el cúmul de projectes que Fuentes porta a terme des de fa molts anys amb l'objectiu d'estar al servei dels més necessitats. «Tots els meus projectes volen ser espais d'acollida i llibertat on les persones puguin descobrir la felicitat», afirma convençut. La seva és una missió a les perifèries, en la frontera de la fe, on potser avui més que mai calen signes d'esperança.

En aquesta mateixa línia s'emmarca la nova etapa que Carlos Fuentes va inaugurar el 4 de maig passat. Aquest dia va rebre a Sabadell, de mans del bisbe Josep Àngel Saiz, l'ordenació sacerdotal. Després de més de 25 anys com a diaca i un llarg període de discerniment, el franciscà més mediàtic d'Espanya ha decidit fer un pas més en el seu seguiment de Jesús. «En els darrers anys i de diferents maneres he sentit que el Senyor em demanava una mica més d'atenció cap a la gent més necessitada —confessa—. El presbiterat és una resposta a aquesta crida: un nou camí que s'obre al servei de les persones més humils.» La cerimònia va tenir lloc a l'església de Sant Francesc d'Assís de Sabadell, a la qual aquest frare ha estat vinculat des de petit. Va ser una celebració senzilla, sense estridències, envoltat de la seva família i de la gent del barri. El mateix frare havia demanat als seus amics més famosos, Miguel Bosé i Alejandro Sanz, que no assistissin a l'ordenació per preservar la intimitat de l'acte. «Ho van entendre perfectament —explica—. A qui no vaig poder convèncer és a Lucía Bosé, així com als col·laboradors més assidus dels meus programes a Catalunya. No obstant això, volia que fos una cerimònia amb molt de silenci i de respecte i així va ser.»

La litúrgia de la televisió

Com a sacerdot i pastor d'una comunitat, Carlos Fuentes comptarà amb l'experiència valuosa de més de dues dècades fent televisió, on també hi ha una certa «litúrgia». Ha passat per TVE, Antena 3, Tele 5, Canal Català i Intereconomia. «La condició sempre ha estat poder fer televisió amb llibertat i això ho he pogut fer fins i tot a Intereconomia.» Actualment presenta i dirigeix a Televisió de Badalona el

programa *Catalunya opina*, un espai diari de debat polític i participació ciutadana. «És un format que respon millor al que buscava —reconeix—, perquè dóna veu a la gent que no l'acostuma a tenir. M'agrada que la gent que no té oportunitats, hi pugui dir la seva.»

A pesar que ha tingut moltes novies i que fins i tot ha arribat a aparèixer en alguns dels pitjors *reality shows* d'Espanya, com *Gran Hermano*, el nou sacerdot assegura que la seva presència en aquests programes sempre ha tingut una missió molt clara que també respon a la seva vocació franciscana: «Senyor, feu de mi un instrument de pau; que on hi hagi odi, hi posi l'amor, on hi hagi ofensa, hi posi perdó, on hi hagi discòrdia, hi posi la unió.» «Quan vaig veure que els programes perdien el nord i que jo no podia desenvolupar-hi la meua missió vaig decidir deixar-los —afirma—. A la televisió sempre he estat un frare franciscà. Aquesta és la primera opció i la que marca la meua vida. Per això no he volgut mai que ningú jugui amb la meua opció religiosa.» I afegeix: «En els molts anys que porto a la televisió crec que m'he sabut guanyar un respecte i ningú no s'ha ficat mai amb la meua vida personal.»

Les tècniques comunicatives que ha fet servir durant tants anys al capdavant de les càmeres li han resultat molt útils en les seves primeres homilies com a sacerdot. El moviment de les mans, la modulació de la veu, la concreció del missatge... Però a la televisió també li ha estat de gran ajuda la formació religiosa: «El programa de televisió també té alguna cosa de litúrgia. Tots

L'opció religiosa marca la meua vida; no he volgut mai que ningú jugui amb ella

13TV fa una televisió de l'Antic Testament

els meus projectes estan interrelacionats entre ells, com també ho està la docència, que exerceixo amb joves de 15 i 16 anys al col·legi de Sant Francesc d'Assís.»

En aquesta nova etapa que acaba de començar, Carlos Fuentes vol que el seu ministeri sacerdotal impregni també la seva manera de fer televisió. Somia poder fer algun dia un programa de solidaritat, en el qual s'ofereixin instruments i capacitació per ajudar la gent a desenvolupar-se com a persona. «No es tracta de fer caritat, sinó de donar formació i desenvolupar la creativitat», matisa, «el programa es titularia *Volem ajudar*». Aquest espai ja s'ha ofert a 13TV, però les negociacions actualment es troben en punt mort: «Un alt directiu de la cadena m'ha dit que els meus programes els agraden molt, perquè estan al costat de la gent humil i treballadora, però que la cadena encara no està preparada per emetre'ls: "Fas un programa del Nou

Testament", m'han dit, "i nosaltres encara estem en l'Antic. Quan arribem al Nou Testament et cridarem".»

El papa Francesc

En espera que 13TV canviï algun dia la seva filosofia i decideixi apostar per programes menys ideològics, l'actual presentador de *Catalunya opina* (Televisió de Badalona) continua treballant al servei de les persones. Està convençut que la televisió és un mitjà molt poderós que pot fer molt de bé: «A través de la televisió puc arribar a la gent que no creu, que encara no han descobert Jesús. Vull ser instrument de pau, però en lluita. En lluita pels drets de les persones, que tan sovint avui són conculcats pels poderosos i els polítics. Cap aquí encamina Déu la meua vida. Aquesta és la meua missió.»

Amb aquesta missió a l'horitzó és fàcil que el nou sacerdot de Sabadell trobi molt a gust amb l'Església pobra i per als pobres que predica el papa Francesc. Més encara, Carlos Fuentes confessa que l'elecció del Papa argentí ha estat per a ell molt important a l'hora de decidir emprendre l'aventura presbiteral. «Tenim el gran regal de l'Evangeli i cal anunciar-lo —acaba dient—. Hem de sortir dels temples i convertir-nos en una Església viva.» Aquesta va ser la consigna que va donar als seus feligresos després de presidir la primera missa dominical a l'església de Sant Francesc. «Jesús no es queda al temple —va exclamar—. Jesús va amb vosaltres. Porteu-lo amb vosaltres a la feina, al barri, a les amistats... Anuncieu amb la vostra vida la Bona Notícia!»

Barcelona

Mirada sobre Mateu

La Facultat de Teologia de Catalunya organitza una jornada sobre aquest evangeli

Eduard Brufau
Barcelona

Des del curs passat la Facultat de Teologia de Catalunya organitza jornades acadèmiques sobre cadascun dels quatre evangelis. Si l'any passat es va analitzar el relat de Marc, el 8 de maig passat va ser l'hora de Mateu. Les ponències es van centrar en dos aspectes de l'obra: l'ambivalència Israel-Món del misatge salvífic de Jesús i les dones com a deixebles.

Una comunitat, dos grups

El primer tema va ser analitzat a la ponència del teòleg italià Rinaldo Fabris, llegida pel professor Agustí Borrell en absència del conferenciant. Fabris parteix de la constatació que en el text de Mateu trobem una tensió entre passatges que presenten Déu com a Pare de misericòrdia i uns altres que afirmen la disciplina estricta amb els pecadors. Aquesta ambivalència respondria a l'existència de dues tendències dins de la comunitat mateuana: una partidària de seguir la llei jueva i una altra que la voldria superar.

Aquesta dualitat explicaria la coexistència en el text de dues menes de crides per part de Jesús. Així, a Mt 10,5-6 podem llegir «No us encamineu a terra de pagans ni entreu en cap població samaritana. Aneu més aviat a les ovelles perdudes d'Israel», mentre que al final de l'evangeli Jesús diu «Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus» (Mt 28,19). Com s'ha d'entendre aquesta paradoxa? Per a Fabris la clau passa per veure en Mateu indissolublement unides la cristologia i l'eclesiologia. L'evangelista no proposa fer concessions a cap dels dos grups, sinó que opta per posar «al centre de la identitat de la comunitat cristiana la fe cristològica, en la qual [...] el Messies Jesús, reconegut i acollit com a "Fill de Déu" i com a "Déu amb nosaltres", és el punt de referència comú dels cristians.»

Encara que l'evangeli de Mateu no les anomeni explícitament així, hi ha algunes dones que poden ser considerades deixebles de Jesús

La ponència del professor Armand Puig també va versar sobre aquestes tensions, concretament sobre la dualitat Israel i Església. Per al degà de la Facultat de Teologia, Mateu intenta proposar una alternativa al judaisme fariseu, que considerava insuficient, i que en aquells anys, poc després de la destrucció del temple l'any 70, havia pres un caire marcadament ètnic. Davant d'aquesta tancament, doncs, l'evangelista s'adreça també als pagans per fer-los deixebles de Jesucrist, però no tanca del tot la porta als jueus. Segons Puig, Mateu «talla i manté alhora els lligams amb el judaisme», d'aquí aquesta ambivalència de l'evangeli, que fa servir un llenguatge molt jueu, però que té un fons plenament cristià.

Les dones, servidores fins a la creu

La tercera ponent del dia va ser la teòloga Begonya Palau, que va dissertar sobre el discipulatge femení. Segons Palau encara que l'evangeli de Mateu no les anomeni explícitament així, hi ha algunes dones que poden ser considerades deixebles de Jesús, com ara la sogra de Pere i la dona amb hemorràgies. Jesús tria els seus deixebles, i ho fa amb la mirada, fixant els ulls sobre la persona, i això ho fa tant amb els dotze com amb aquestes dues dones. Per a Palau, un altre motiu per afirmar el discipulatge femení és el servei als altres com a seguiment de Jesús, servei que passa per la creu: «El servei expressa amb radicalitat la identitat més pregona del Fill de l'Home. La creu apareix, així, com a lloc teològic del màxim servei, sense el qual no es pot viure ni entendre rectament el discipulatge. Curiosament a Jesús sols l'han servit dones i àngels.» Les dones, doncs, a diferència dels deixebles, que esperaven un Messies victoriós, comprenen que el seguiment de Jesús només es pot fer des de l'abaixament i la humilitat, patint la mateixa creu i bevent el mateix calze de Jesús.

Romiatge del Club+Amics a Montserrat

Joan Pallarès-Personat
Montserrat

Fora del temps en què habitualment feien el romiatge a Montserrat, el Club +Amics, amics de Radio Estel i de Catalunya Cristiana, el dissabte 31 de maig van acudir a visitar a la Mare de Déu en un dia prou escaient, perquè, justament, en aquesta data se celebra la festivitat de la Visitació de la Mare de Déu, o sigui el dia en què, com explica l'Evangeli de sant Lluç, Maria va acudir a visitar la seva cosina Elisabet, que esperava un fill.

En dos autocars i alguns cotxes particulars, els pelegrins arribaren al monestir prop de les deu del matí, per acudir a corre-cuita a la recepció que va fer el pare abat Josep Maria Soler. El primer a parlar va ser Mn. Jaume Aymar, director de Ràdio Estel i Catalunya Cristiana, que va oferir el romiatge en aquesta diada de la Visitació. L'abat Soler va destacar la importància de Catalunya Cristiana i de Ràdio Estel a l'hora de difondre la paraula i les pregàries, i va destacar la gran tasca feta per tots dos mitjans, de ja llarga trajectòria.

A les 11 del matí els romeus van passar a la missa conventual, on oferiren el romiatge a la Moreneta. Al final, plegats, amb el temple de gom a gom, es cantà el *Violai*.

Especialment emotiva va ser després de la missa la visita a les sales de

l'hotel Abat Cisneros on hi havia una exposició, inaugurada a l'abril i que romandrà fins a l'octubre, titulada *Un ara mateix... per sempre* i dedicada a l'obra i vida de Mons. Joan Carrera, bisbe auxiliar de Barcelona, finat l'any 2008, fortament vinculat a

Ràdio Estel i a Catalunya Cristiana, on escrivia la columna *Ara mateix*, que es manleva per al títol de l'exposició, força interessant. Al dinar de germanor es va comptar amb la presència i les paraules del cardenal Lluís Martínez Sistach, arquebisbe de Barcelona, que va elogiar la tasca de tots dos mitjans i la gran ajuda del Club+Amics, als quals va agrair el lliurament, la disponibilitat i la dedicació.

Malgrat que el temps era inestable, l'única estona de pluja va ser durant l'hora de dinar. Al final del dinar, els assistents es van desplaçar fins a Manresa per visitar la Cova de Sant Ignasi. Van veure l'audiovisual, van visitar el museu i finalment van dedicar una estona de pregària a l'església edificada sobre la cova on el sant visqué gairebé un any com a penitent.

A les set de la tarda els romeus ja eren de tornada. No tots els assistents provenien de Barcelona i l'àrea metropolitana, sinó que alguns venien d'altres indrets de Catalunya, entre els quals s'hauria de destacar la presència de Maria Marín, directora de l'emissora germana Ràdio Principat, de la Seu d'Urgell.

Barcelona

Mort i violència als Centres d'Internament d'Estrangers

Migra Studium i Pueblos Unidos presenten un informe on denuncien les violacions de drets humans

Joan Piñol
Barcelona

El 3 de desembre del 2013 va morir el jove armeni Aramis Manukyan en una cel·la d'aïllament al Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de la Zona Franca de Barcelona. Tenia 32 anys i una filla de 7 anys. Segons la policia, es va suïcidar però un grup d'internats han presentat una demanda acusant els agents que vigilen el centre d'assassinat-lo a cops. No és la primera mort al CIE de Barcelona. El gener del 2012 un jove guineà de 21 anys va morir d'un infart.

Aquestes morts s'afegeixen a una llista de conseqüències cruentes i doloroses que comporten aquests centres per a estrangers. Allà s'hi produeixen agressions policials, autolesions, suïcidis i violacions de drets humans. A més, en l'opacitat més absoluta. Els policies del CIE de Barcelona van impedir l'entrada al centre del Síndic de Greuges, Rafael Ribó, i el mateix van fer els agents del CIE d'Algesires amb un grup del sindicat de policies SUP. Fins i tot els jutges d'instrucció encarregats de supervisar els CIE sovint no poden entrar-hi. «Un jutge em va demanar que li expliqués què estava passant allà dins perquè a ell l'hi amagaven», explica l'advocat Josetxu Ordóñez, coordinador dels voluntaris de l'entitat Migra Studium.

Si bé els CIE existeixen des de finals dels 90, aquestes morts han fer emergir la situació d'aquests centres. Dues organitzacions catòliques, les dues pertanyents als jesuïtes, són les úniques ONG que visiten els immigrants:

Migra Studium a Barcelona i Pueblos Unidos a la resta de l'Estat. Aquestes dues entitats van presentar el 8 d'abril passat a la seu de Cristianisme i Justícia de Barcelona l'informe *Criminalitzats, internats i expulsats sobre la situació als CIE al llarg de l'any 2013*.

Empresonats sense delictes

Els CIE representen una anomalia dins el sistema jurídic: persones empresonades sense haver comès cap delictes. Segons l'informe, els interns «no són delinqüents sinó pobres». L'advocat Ordóñez encara va més enllà i els qualifica de «presos socials». A més, el que segons la llei és una mesura excepcional s'ha convertit en una pràctica freqüent. Al llarg del 2012, 11.325 immigrants van passar pels CIE segons la Fiscalia General de l'Estat. Pel CIE de Zona Franca, l'any 2013 hi van passar 1.584 persones.

La utilització sistemàtica d'aquests centres no ha aconseguit tanmateix assolir l'objectiu que es proposava l'Estat. Els CIE són, segons la normativa, centres on temporalment s'hi està un «immigrant sotmès a un expedient d'expulsió». Segons l'Estat ha de ser un internament temporal, d'una banda, i amb l'objectiu d'expulsar un immigrant fruit d'una decisió judicial, de l'altra. L'informe presentat contradiu totalment aquestes dues premisses. Primer, en un 36% dels 300 casos analitzats per les dues entitats catòliques els interns van estar més de 40 dies internats. Segon, l'any 2012 únicament un 52,3% dels interns va ser expulsat d'Espanya. En el cas del CIE de

De 300 interns analitzats hi havia 8 malalts mentals, 9 malalts físics, 2 dones embarassades i 11 víctimes de violència sexual

Barcelona aquest percentatge va ser de només un 46% l'any 2013. És a dir, la majoria dels interns s'estan al CIE més d'un mes i només la meitat acaben sent expulsats. Les dues entitats van aconseguir alliberar 38 interns després que els jutjats acceptessin els recursos que es van presentar.

L'informe revela que molts dels immigrants són internats sense motiu aparent i, sovint, sense cap expedient d'expulsió en curs. Sis de cada deu interns porten més de quatre anys a Espanya, són persones arrelades a la nostra societat. Sis dels interns són ciutadans de la UE cosa que incompleix també la normativa europea. Són persones que han estat internades en un CIE simplement pel color de la seva pell tot i ser nacionals de països membres de la Unió Europea. A més, s'han trobat internats en un CIE 8 malalts mentals, 9 malalts físics, 2 dones embarassades i 11 víctimes de violència sexual. I tot plegat, només tenint en compte els 300 casos que han pogut analitzar aquestes organitzacions. «Ens trobem tancades al CIE persones que treballaven i persones amb autoritzacions de residència

permanent», explica Ordóñez.

En contra del que es pot pensar, el sistema jurídic espanyol és molt garantista en comparació amb la resta de països de la UE. El problema és que la llei no s'aplica correctament. Per exemple, un immigrant només pot ser internat en un CIE si hi ha una autorització judicial. La pràctica, però, és que alguns jutges dicten ordres d'internament que afecten desenes d'immigrants sense fer cap comprovació.

Tot i privar de llibertat ciutadans, l'única regulació sobre els CIE és un ordre ministerial de l'any 1999, és a dir, un reglament dictat pel Govern central que és totalment genèric. «Estem vivint el drama que suposa que no hi hagi cap llei perquè als CIE impera l'arbitrarietat més absoluta», afirma Manzanedo, de Pueblos Unidos.

Condicions inhumanes

El primer escàndol dels CIE és que existeixin, que siguin sistemàticament emprats per la policia i que no hi hagi regulació. El segon escàndol, però, són les condicions que s'hi viuen. Margarita García, voluntària de Migra Studium, entra molt sovint a visitar els immigrants del CIE de Zona Franca i enumera allò que ha viscut: es limita el contacte amb els familiars, sovint s'impedeix els voluntaris entrar, manca la roba, falten productes d'higiene personal, l'alimentació és deficiente, no hi ha expedients mèdics i, finalment, l'ús abusiu que es fa de les cel·les d'aïllament.

Un exemple que van relatar és el de Leo, un nigerià de 43 anys que feia 15 anys que residia a Espanya amb un permís de residència permanent i que estava casat amb una espanyola. En Leo patia diabetis des dels 14 anys i precisament havia vingut a Espanya per poder-se tractar de la malaltia. Va ser internat en un CIE durant 58 dies fins que va ser expulsat. Durant les visites, l'home tenia tremolors i havia perdut part de la vista perquè al CIE no li administraven la dosi d'insulina que necessitava. Actualment, es desconeix el seu estat de salut.

L'auditori de la seu de Cristianisme i Justícia va quedar gelat després de sentir el relat vivent que van fer els advocats i voluntaris de Migra Studium. Un informe que han volgut dedicar expressament al jove armeni mort al desembre. Una dedicació que va tenir els ulls dels voluntaris.

El jove advocat Josetxu Ordóñez té clar que això evidencia quina és la política migratòria d'Espanya. «L'expulsió és l'eix d'aquesta política i cada cop trobarem més gent al CIE i caminem cap a la criminalització de la població estrangera perquè amb la reforma del Codi Penal que ha plantejat el ministre de Justícia es podran expulsar molts estrangers encara que siguin legals.» Abans, el paradigma era que un immigrant que treballava no podia ser expulsat però la sorpresa dels juristes és majúscula en trobar interns al CIE amb contractes de treball. És la ruta silenciosa cap a l'expulsió incontrolada. Cristina Manzanedo va recordar la responsabilitat de la societat: «La història ens jutjarà molt malament per haver tancat tants immigrants.»

Anàlisi

50è aniversari de la mort de Guillem Rovirosa

El dia 20 de febrer del 2014 la Germanor Obrera d'Acció Catòlica (GOAC) va realitzar un homenatge al seu fundador, Guillem Rovirosa, amb motiu del 50è aniversari de la seva mort. La sala d'actes de Cristianisme i Justícia s'omplí de gom a gom de militants de la GOAC, d'amics i simpatitzants de Barcelona i de diferents contrades catalanes que plegats recordaren la seva figura llegendària dins de l'Església i del món obrer.

Guillem Rovirosa i Albet (Vilanova i la Geltrú 1897- Madrid 1964) va ser un vilanoví i català de soca-rel que realitzà els seus estudis a l'Escola Industrial de Barcelona i s'especialitzà en indústries elèctriques i mecàniques aplicades. Casat amb Caterina Canals el 1922 i vivint a París deixà el seu ateisme i es convertí a Crist i als pobres i a ells es lliurà en cos i ànima la resta de la seva vida. Rovirosa va ser un comunicador, un pedagog i un formador extraordinari. Escriptor i articulista, director de cursets, viatger i organitzador incansable i teòric social original. Com a tal, patí —com abans els havia passat a altres cristians capdavanters del compromís social— l'oposició del sistema i la marginació de la pròpia Església. En l'aspecte teòric, Rovirosa es mogué entre el socialisme utòpic, el personalisme de Mounier i l'anarquisme. Però per sobre de la ideologia hi havia l'estimació per Crist mort i resuscitat i el seu seguiment. La seva màxima aspiració era tornar a Crist els obrers, viure el manament nou i el cos místic, crear àmbits comunita-

El seu objectiu era formar cristians i llançar-los al compromís social des d'una visió adulta del món i des d'una espiritualitat cristocèntrica

ris on es visqueren en harmonia fe i vida. Volia contribuir a superar una religiositat intimista, individualista i aburguesada i impulsar una espiritualitat fonamentada en el seguiment de Crist i en la construcció del Regne de

Déu. Pretenia passar d'un catolicisme social caracteritzat pel paternalisme i interclassisme, a un obrerisme cristià autèntic, que connectés amb el món obrer i el moviment obrer autònom, reconeixent i assumint els seus valors

Emili Ferrando
Membre Pastoral Obrera
Badalona

i les seves aspiracions més genuïnes. Militants que s'havien mogut en les organitzacions tradicionals del moviment obrer s'incorporaren a la GOAC sense renunciar als seus principis i ideals. Això era un fenomen totalment nou en la història d'Espanya. Rovirosa va ser un gran pedagog en la tasca d'acostar els obrers a Crist i Crist als obrers.

En tot moment lluità per conservar l'esperit apostòlic (eminentment evangelitzador i plural en la seva composició) de la GOAC davant dels intents del govern i la jerarquia de convertir-la en la plataforma sindical de la Democràcia Cristiana. La GOAC no podia decantar-se com a tal cap a una política determinada perquè entre els militants hi podia haver diferents tendències totes legítimes mentre responguessin a una ètica cristiana i evangèlica. Es va desmarcar del nacionalcatolicisme i de la política de cristiandat seguida per l'Església espanyola, reconeixent l'autonomia de les realitats seculares, sense renunciar a la seva visió cristiana i transcendent. El seu objectiu era formar cristians i llançar-los al compromís social des d'una visió adulta del món i des d'una espiritualitat cristocèntrica.

Totes les seves propostes (el comunisme, els GOES, el Pla Cíclic de formació i la COOPIN (Cooperació Integral) anaven orientades que els creients visquessin el seu compromís baptismal de forma unitària, lligant la transcendència amb qualsevol aspecte de la vida, inclosa l'econòmica, el protagonista de la qual havia de ser una persona lliure, nova, responsable, comunitària, fraterna.

En el *Manifest comunitarista*, alternativa al comunisme i al capitalisme, defensa que cada persona ha de ser amo dels mitjans necessaris per ser lliure i viure en dignitat, en conseqüència ha de ser propietària de la seva llar i dels mitjans de producció. Hi ha realitats (la família, l'Ajuntament, l'Estat, l'empresa...) que no tenen un propietari concret sinó que són de tots els qui la formen. La propietat i l'ús havien de coincidir sempre: «La terra per a qui la treballa», «la fàbrica per als que hi treballen». Aquestes idees són molt afins a les que caracteritzen el model de democràcia econòmica (cooperatives de producció, banca ètica, consum responsable...) propugnada pels teòrics actuals de l'economia social. Són realitats que no s'imposen des de dalt sinó que surten per iniciativa dels ciutadans des de baix, i que tot i ser petites en el futur poden créixer en dimensió, extensió i intensitat. Comunitarisme volia dir plena propietat, realització personal i vida comunitària plena.

Col·labora amb nosaltres i aconsegueix la teva butlleta o talonari trucant al telèfon 93 409 28 10

SORTEIG TRADICIONAL 2014

Campanya d'aportacions populars a

CatalunyaCristiana
RàdioEstel

1,50€

de contribució a
CatalunyaCristiana
RàdioEstel
i de participació al sorteig

Club⁺amics
Sorteig Tradicional 2014

Butlleta número: 000000

1r premi: 1 plaça per a un Pelegrinatge a Terra Santa (viatge a realitzar durant l'any 2014 o 2015)

2n premi: una estada de 5 dies (de dilluns a divendres) per a 2 persones a l'hotel Abat Cisneros de Montserrat

3r premi: una subscripció gratuïta al setmanari durant un any per al guanyador i una altra per a una persona que ell triï.

Premi Especial: una bicicleta entre tots aquells que hagin adquirit un talonari sencer.

El sorteig es farà, si Déu vol, el dilluns 30 de juny de 2014 a les 10h, davant notari, a les nostres instal·lacions. Si voleu podeu assistir-hi.

Qualsevol taló estripat o esmenat serà nul. Caduca als 3 mesos.

Butlleta número:

Memòria històrica des de la tendresa

«Grans històries» de Ràdio Estel rep una menció de qualitat en els Premis Ràdio Associació

Samuel Gutiérrez
Badalona

La Flora, de 84 anys, va néixer i va viure, quan era petita, en una de les colònies tèxtils del Bages. La seva experiència, explicada de manera senzilla i propera a quatre alumnes de l'escola Mare de Déu de la Salut de Badalona, és l'eix que vertebrava un dels cinc programes que l'estiu passat es van emetre a Ràdio Estel amb el títol *Grans històries*. Sota la direcció i presentació d'Oriol Casals, el programa ha rebut recentment una menció de qualitat dins la categoria Millor Programa de Ràdio d'àmbit nacional en els prestigiosos Premis Ràdio Associació. El jurat ha concedit aquest reconeixement per «l'original tractament de les relacions intergeneracionals i l'anàlisi professional posterior». També s'ha valorat «l'aportació de testimonis sobre la memòria històrica més recent amb l'establiment d'una complicitat relacional completa».

Juntament amb el reconeixement institucional, sempre satisfactori, Oriol Casals assegura que el fet de dirigir aquest programa i poder participar en les diverses trobades intergeneracionals que l'han fet possible ha estat per a ell tot «un luxe i un privilegi». «La gran lliçó del programa és que tots tenim una gran història per explicar —afirma convençut—, històries des de la quotidianitat i des de la tendresa, i compartir-les és el que ens transforma i ajuda a construir un món millor.»

El programa *Grans històries*, de Ràdio Estel, va sorgir del projecte de relacions intergeneracionals que des de fa uns quants anys es desenvolupa a Badalona entre l'escola Mare de Déu de la Salut i la Residència Roca i Pi. Després d'haver fet activitats de caire més artístic, vinculades sobretot al món del conte i del teatre, David Garcia, cap d'estudis de l'escola Mare de Déu de la Salut, i Laura Renau, treballadora social de la Residència Roca i Pi, van somiar la possibilitat de fer un programa de ràdio. I el somni es va fer realitat...

A través de la Fundació Roca i Pi, que ja ha patrocinat a Ràdio Estel altres programes d'Oriol Casals, es va començar a treballar en una sèrie de cinc programes especials que recollissin la trobada intergeneracional entre una persona gran i un grup d'alumnes de sisè de primària del col·legi Mare de Déu de la Salut. El resultat ha estat una experiència que ha superat la influència de les ones. *Grans històries* és molt més que un programa de ràdio. És tot un homenatge a la gent gran, tan menyspreada avui dia. En la seva primera temporada tant els oients com els testimonis han valorat «el seu contingut humanista, històric i social, amb una visió positiva de la vida».

Trobades intergeneracionals

Una de les claus de l'èxit de *Grans històries* ha estat aconseguir traslladar al llenguatge i ritme radiofònic les

diverses trobades intergeneracionals que van tenir lloc a la residència Roca i Pi de Badalona des de l'octubre del 2012 fins a l'abril del 2013. El repte no era gens fàcil. «Calia dotar aquelles trobades i el seu contingut d'un format radiofònic atractiu, amb dinamisme i ritme, i crec sincerament que ho hem aconseguit», assegura Casals. La menció de qualitat dels Premis Ràdio Associació així ho posa en relleu.

Grans històries és el fruit de moltes hores de feina, un treball gairebé d'orfebreria, en el qual cada detall és important. «Cada programa treu a la llum un relat de la vida d'una persona gran explicada a un grup d'alumnes que la van a visitar a la residència», indica el director del programa. Abans, però, de la trobada, tant l'equip de professionals de la residència com els professors a l'escola han treballat el tema i han generat les condicions perquè l'encontre sigui realment reeixit. La persona gran era convidada a recordar alguns episodis del seu passat, a través sobretot de fotografies antigues, mentre que els alumnes preparaven un petit qüestionari sobre coses que els agradaria saber dels avis.

La Rosa, la Quimeta, l'Oleguer, l'Albert i la Flora han estat durant la temporada 2013 els protagonistes d'unes històries impregnades per la «saviesa de la vida». Han explicat als més menuts com era l'escola quan la Quimeta era petita o en què consistia la colònia tèxtil on va viure la Flora. També el viatge a Suïssa de l'Oleguer i la història de la burreta que va marcar la infància de l'Albert. Els nens i nens de l'escola Mare de Déu de la Salut

Aquest estiu torna el programa «Grans històries» a Ràdio Estel: de dilluns a divendres, a les 20 h, durant el mes juliol

han après autèntiques lliçons de vida, alhora que adquirien elements objectius per entendre millor la història recent de Catalunya. Un dels casos que més els va marcar és el de la Rosa, que patia una petita discapacitat i que per això els seus pares la sobreprotegien. La trobada amb el grup d'alumnes ha estat fins i tot terapèutic, tant per a la gent gran com per als infants.

Anàlisi d'experts

L'enregistrament a la residència de la trobada entre la persona gran i els alumnes del col·legi Mare de Déu de la Salut de Badalona aportava un material de gran valor, fresc i emotiu, però calia presentar-lo d'una manera diferent, tot oferint un discurs amb coherència i àgil de sentir. El treball d'edició ha estat immens. D'una hora de gravació es treien vint minuts de material òptim per reproduir per ràdio. Oriol Casals no recorda les hores que això ha suposat, encara que assegura que ha valgut la pena: «Respectant tot

el contingut, s'han netejat els àudios i polit tots els defectes de veu que estaven a la nostra mà», explica el presentador, «és la manera que l'oient pugui seguir bé el programa». I afegeix: «A un nivell més profund, aquesta és la manera de valorar i donar més relleu a tota la vivència de la persona.»

Un cop editats els diversos blocs temàtics de cada protagonista calia fer un pas més: l'enregistrament del programa. Per tal de tancar el cercle i oferir un ritme més radiofònic es va decidir introduir també una tertúlia d'experts: un representant de l'escola, un representant de la residència i un o dos professionals vinculats al món de la gent gran o de l'escola. Amb aquestes persones s'anava escoltant la gravació de la conversa i s'anava comentant. «És el paper de ressaltar i donar objectivitat al discurs més subjectiu de la persona», explica Casals, «es tractava d'oferir un marc més ampli que permetés valorar millor l'experiència».

Com no podia ser d'una altra manera en un programa del musicoterapeuta Oriol Casals, la banda sonora de *Grans històries* ha estat també un dels seus elements més encertats. Acompanyen l'oient i el preparen per capbussar-se en entranyables històries del passat que ens ajuden a entendre el present. L'evocadora sintonia principal és una peça de Charles Chaplin, una melodia de records que ens convida a viatjar en el temps. «Tot el programa vol ser un homenatge a les persones grans —acaba assenyalant el presentador de *Grans històries*—. Ells ens regalen uns testimonis des de la tendresa i la proximitat.»

La biografia d'un beat del nostre temps

Nova representació a Lleida de l'obra teatral «Francesc Castelló visqué estimant i morí perdonant», del P. Francesc Gamissans

Jordi Curcó

Lleida

El Teatre de l'Acadèmia Mariana de Lleida va acollir el diumenge 1 de juny, a les set de la tarda, la representació de l'obra teatral *Francesc Castelló visqué estimant i morí perdonant*, inspirada en la vida i martiri del beat Francesc Castelló.

La representació va ser organitzada per la Comissió Pro Canonització del Beat Francesc Castelló i s'emmarcava dins dels actes commemoratius del centenari del seu naixement, una efemèride que es va celebrar el 19 d'abril passat, Dissabte de Glòria.

Un total de setze actors i actrius aficionats, a més de dos narradors i un bon equip tècnic —tots ells components de l'Agrupació Teatral TOAR de Lleida, sota la direcció d'Enric Castells—, van donar vida al text original del franciscà, escriptor i periodista P. Francesc Gamissans, col·laborador del setmanari *Catalunya Cristiana*.

Obra estrenada el 2006

L'autor va escriure el text cinc anys després de la beatificació del jove màrtir i fou estrenada el 26 d'octubre del 2006, amb motiu de la inauguració de la restauració del Teatre de l'Acadèmia Mariana de Lleida. Aquesta nova representació va esdevenir la segona que ha tingut lloc en l'esmentat escenari. A començaments del 2007, l'obra va ser també representada a Juneda, poble en què exercia de mestra la mare de Francesc Castelló i on el beat va fer la Primera Comunió. La darrera representació va tenir lloc el 24 de febrer del 2013 al Teatre Municipal de Balaguer, organitzada per la parròquia de la capital de la Noguera.

El P. Francesc Gamissans, que el 9 de maig passat, va rebre la Medalla de la Paeria de Lleida al mèrit cultural, és autor d'una trentena de llibres, en la seva majoria amarats de franciscanisme. A més de l'obra teatral inspirada en la vida i martiri del jove Francesc Castelló, n'ha escrit quatre més: *Francesc i Clara d'Assís*, una història d'amor, *Joan XXIII*, paradigma

El P. Francesc Gamissans es va mostrar satisfet de la nova representació.

de pau i bé, *El Carmel de Lleida* i *La Marieta té un blau al front*, basada en la llegenda de la Mare de Déu del Blau i estrenada el 9 de febrer d'enguany al santuari de Sant Antoni de Pàdua dels Franciscans de Lleida. Totes elles, com la dedicada al beat Francesc, han estat representades per l'Agrupació Teatral TOAR.

Set quadres escènics

El públic que va anar al Teatre de l'Acadèmia Mariana va veure com, un cop aixecat el teló, apareixia, en el primer del set quadres que conformen l'obra, un Francesc Castelló infant, que sortia de l'escola i feia alguna entremaliadura. Tot seguit, el va tornar a veure com a estudiant de Química, i com retornava a Lleida i es retrobava amb les seves germanes, tots tres ja

Una escena entre Francesc Castelló i la seva núvia Mariona.

orfes de pare i mare.

Pas a pas, els espectadors el van contemplar ja adult, enamorat de la seva núvia Mariona, lliurat en cos i ànima als altres i valent, amb molt de coratge, donant testimoni de la seva fe en Crist com a militant de la Federació de Joves Cristians de Catalunya en uns moments convulsos.

L'escena central és, sens dubte, el judici per un tribunal popular, la seva resposta —«Sí, sóc cristià»— i la injusta sentència a la pena de mort, un 29 de setembre del 1936. Un moment emocionant de l'obra és quan les dues germanes i la seva tia llegeixen amb emoció i sentiment les darreres tres cartes que, moments abans de morir, els va escriure en Francesc. El quadre de l'afusellament va deixar tothom corprès i, per cloure l'obra, l'esclat de glòria de la seva beatificació.

El P. Francesc Gamissans va dir sen-

La motivació de la vida del beat Francesc Castelló va ser estimar sempre a tothom i morir perdonant

tir-se molt content per tornar a veure l'obra representada i sobretot que s'escenifiqui de nou en el Teatre de l'Acadèmia Mariana, on es va estrenar. «La motivació de la vida del beat Castelló —va constatar l'autor— no va ser una altra que estimar sempre a tothom i morir perdonant. Són els dos aspectes que he volgut destacar en aquesta obra.»

**CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES**

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

Membre de la Societat Espanyola de Medicina Marítima

- COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
- PSICOTÈCNICS
- LLICÈNCIA D'ARMES
- LABORALS I ESCOLARS
- NÀUTICA

INFORMEU-VOS-EN:

Tel. 932 188 826

Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n
08006 Barcelona

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Exposició d'antics còdexs bíblics

Pot visitar-se al Braccio di Carlo Magno, a la plaça de Sant Pere del Vaticà

Agències
Ciutat del Vaticà

Fins al 22 de juny proper pot visitar-se al Braccio di Carlo Magno, a la plaça de Sant Pere del Vaticà, l'exposició *Verbum Domini II. La Paraula de Déu més enllà de les nacions*, organitzada pel Museu de la Bíblia. Destaquen, entre les nombroses peces que s'hi exhibeixen, alguns manuscrits de la Biblioteca Apostòlica Vaticana, així com curioses publicacions bíbliques.

Una de les peces més importants de la mostra és un foli del *Papir Bodmer*. Es tracta d'un manuscrit realitzat al voltant de l'any 200 en què consta gairebé íntegrament el text dels evangelis de Lluç i Joan. És la troballa més antiga en què es pot llegir, per exemple, el pròleg de Joan o el text del Parenostre de Lluç, que suscita una particular emoció i que confirma sobretot el testimoni de l'existència, ja a finals del segon segle, de la seqüència dels quatre evangelis de Mateu, Marc, Lluç i Joan.

Aquest manuscrit formava part d'una col·lecció reunida pel bibliòfil i erudit suís Martin Bodmer a Egipte, en els anys cinquanta del segle passat. Aquesta joia va arribar al Vaticà el novembre del 2006 després d'haver estat comprada en una subhasta per un generós benefactor americà, Frank J. Hanna III, que el va donar al papa Benet XVI. Aquesta és la primera vegada que s'exposa al públic.

Manuscrit complet

Un altre manuscrit exhibit excepcionalment és una doble pàgina del famós *Codex Vaticanus*, o *Còdex B*, de la Bíblia. Aquest manuscrit sobre pergamí escrit en la primera meitat del segle IV, que conté l'Antic i el Nou Testament en grec, és, juntament amb el *Codex Sinaiticus* (conservat en la seva major part a la Biblioteca Britànica de Londres), el primer manuscrit complet de la Bíblia i un testimoni privilegiat del cànon de les Escriptures de l'antiguitat.

Segons una hipòtesi molt prestigiosa, forma part d'un grup de cinquanta Bibles que l'emperador Constantí va ordenar fer copiar a Eusebi de Cesarea per oferir com a regal a les esglésies de Constantinoble (un projecte que no va ser dut a terme). El manuscrit consta de més de 1.500 pàgines. També s'hi exposa el facsímil de tot el còdex, ja que l'original està disposat en fulls ordenats en carpetes, per motius de conservació.

També és molt antic el còdex *Claramontanus*, dels segles V-VII, un testimoni primerenc dels Evangelis traduïts al llatí en la *Vulgata de sant Jeroni*, excepte el text de Mateu, que sí que és present en la versió *Vetus Latina*. També excel·leix, en termes estètics, l'anomenat *Evangelari Barberini*, un preciós testimoni de la miniatura del segle VIII, realitzat a les Illes Britàniques. Així mateix, cal esmentar un llibre escrit per diverses

Una de les peces més importants de la mostra és un foli del «Papir Bodmer». Es d'un manuscrit realitzat al voltant de l'any 200

mans i en èpoques diferents, amb textos de Mateu, Marc i Lluç.

Singular és un volum en grec que inclou els cinc llibres del Pentateuc (Gènesi, Èxode, Levític, Nombres i Deuteronomi), més els corresponents als relats de Josuè, Jutges i Rut, del segle XI. Conté també la denominada *Carta de Aristeas*, l'autor de la qual cal suposar que fou un oficial del faraó Ptolemeu II Filadelf.

També s'hi exposa un manuscrit no específicament bíblic, però que constitueix un homenatge a Beda el Venerable, monjo benedictí i estudiós de molts llibres de la Bíblia, del qual es presenta una còpia de la *Historia ecclesiastica gentis Anglorum*, del segle XII-XIII. També és un homenatge al papa Francesc, el lema del qual, *miserando atque eligendo* («el va mirar amb misericòrdia i l'escollí») l'ha pres precisament d'un text de sant Beda, on comenta l'episodi evangèlic en què Jesús escull com a apòstol sant Mateu.

Llibres per humanitzar la salut

Redacció / Bilbao

L'editorial Sal Terrae i el centre d'Humanització de la Salut dels religiosos camils comparteixen un projecte editorial des de fa disset anys, gràcies al qual han sortit a la llum 43 títols molt diferents, en quatre col·leccions distintes, però empeses per un mateix objectiu: difondre la cultura de l'atenció.

Per a l'editorial jesuïta, és una tasca important que li ha permès posar-se en contacte amb el malalt, amb el cuidador i amb professionals sanitaris. Des del reconeixement de la realitat de cadascun d'ells, aborda aspectes tan diversos com el dol, el dolor, la malaltia, la bioètica i molts altres aspectes que formen

part d'aquests moments difícils de la vida.

Cada llibre proporciona estratègies d'atenció, habilitats personals, professionals i humanes per a l'acompanyament i ajuda. L'editorial ha volgut participar en el quart centenari de la mort de sant Camil, patró dels malalts i del personal sanitari, publicant *Diez miradas sobre Camilo de Lelis*, coordinat pels religiosos de l'orde de Francesc Álvarez i José Carlos Bermejo.

Al llarg d'aquest temps, quatre col·leccions literàries de Sal Terrae —Cuadernos del Centro de Humanización de la Salud, Humanizar la Salud, Proyecto i El Pozo de Siquem— han arribat a milers de lectors com a suport en la malaltia, en

l'acompanyament o en la formació.

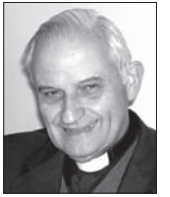
Així, *Regálame la salud de un cuento*, de José Carlos Bermejo (2004), ha distribuït 15.000 exemplars de petites narracions «generadores de salud». D'altra banda, el llibre «*Modelo humanizar*» de *intervención en duelo*, escrit per Marisa Magaña Loarte i José Carlos Bermejo (2014), és un manual imprescindible per a l'especialització utilitzat en els màsters d'intervenció en dol.

Aquest mes de juny es publica *Comprender al enfermo. Para una relación humana en el mundo de la salud*, d'Ángel Cornago Sánchez, una profunda reflexió impulsada pel desig que qui pateix «no només sigui atès en les seves necessitats, sinó també comprès en el seu cor».

Actualitats científiques

Hi ha més perill del que es creia de la caiguda d'un meteorit sobre la Terra

Per Francesc Nicolau
Professor de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

Així ho han afirmat els components d'una associació que, sense ànim de lucre, està construïnt a Amèrica (a Califòrnia) un telescopi adaptat a detectar aquesta amenaça de l'espai. El que passa és que moltes vegades ens arriben meteorits que passen desapercebuts pel gran públic. Sabeu quants han impactat la Terra entre el 2000 i el 2013? Com que els nord-americans tenen una xarxa de detectors que segueixen les possibles detonacions d'armes nuclears, han pogut enregistrar 26 detonacions que es comprovà que no eren altra cosa que impactes meteorítics que, amb el xoc de l'atmosfera, s'havien esmicolat, la majoria sobre els oceans, però no tots, és clar, i algun no pas fet a miques totalment, com el que potser recordareu del 15 de febrer del 2013 que caigué en zona poblada, sobre la ciutat russa de Chelyabinsk. Va fer més de mil ferits per causa de vidres trencats i caiguda de fragments. Tenia una potència explosiva d'unes 500 kilotones, encara que el seu diàmetre inicial seria només d'uns 20 metres.

I també en podem citar de no tan antics que han estat molt més explosius, si bé no van fer danys a les persones: el de la selva de Tunguska (Sibèria) del 30 de juny de 1908, amb una potència de 10.000 a 15.000 kilotones, i el que caigué al Mediterrani oriental el 6 de juny del 2002 de 16 kilotones de potència explosiva.

I pel que fa als més antics se sap que autèntics asteroides, per la seva grandà-

Traçat del meteorit de Chelyabinsk dos o tres minuts després de la seva explosió.

ria, han xocat amb la Terra fent-hi canvis molt notables. Per exemple, el que caigué cap al final de l'era Primària (en el Permià) va matar més del 90% de les espècies que vivien alhora, i el de fa 65 milions d'anys (al final de la Secundària) va causar la mort d'un 50% o més dels d'aquell moment, entre les quals els dinosaures.

Els asteroides perillosos s'anomenen PHA (de l'anglès Potentially Hazardous

Asteroid) i són considerats com a tals els asteroides i cometes que tenen una òrbita que talla la de la Terra a una distància inferior a mitja centèsima de la distància Terra-Sol. S'ha establert una escala de perillositat, anomenada Escala de Torino (Torino Scale en anglès) que va de 0 a 10; els de 8, 9 i 10 ja són de col·lisió segura. Els de 10 són els que provocarien una catàstrofe climàtica global (com la que va provocar el del

Permià, per exemple o el de fa 65 milions d'anys). S'ha donat el nom de *Spaceguard Survey* al conjunt dels programes internacionals dedicats a la detecció i catalogació d'objectes pròxims a la Terra. Un centre d'això el tenim a Espanya, a l'Observatori Astronòmic de La Sagra a Granada. Actualment ja tenim catalogats almenys la meitat dels objectes de risc que tenen més d'un quilòmetre de diàmetre.

Cal dir, però, que un de diàmetre de 40 metres ja té la capacitat de destruir tota una ciutat. Els d'aquesta mida són més difícils de detectar quan són lluny i per ara res s'hi podria fer si ens en vingués un d'improvist. Cal progressar en la detecció d'aquesta mena d'objectes.

I què és el que es pot fer si se'n detecta un veritablement perillós que es veu a venir? Els americans ja han previst com es pot desviar: amb armes nuclears fent-hi detonar un enginy d'aquesta mena després d'impactar-lo contra l'asteroide que modificaria tot seguit d'òrbita. I per a objectes petits s'ha ideat un mètode més senzill: fent-hi incidir, per mitjà d'una sonda espacial guix blanc en una part de la seva superfície i la pressió de la llum solar ja el desviaria prou per què no caigués damunt nostre...

Mentrestant els de Califòrnia segueixen construïnt el seu telescopi, que els suposarà uns 250 milions de dòlars i confien poder posar-lo en funcionament el 2018. Que Déu els ajudi, en bé de la humanitat.

Tradicions remeieres

Les diverses menes de plantatge

Fra Valentí Serra
de Manresa
Arxiver dels
caputxins

Del plantatge (llat., *Plantago lanceolata*; cast., *llantén*) també se'n diu *l'herba dels cinc nervis*, i en alguns indrets peninsulars, especialment a Portugal, *orella de cabra*. Les seves fulles són molt útils per a fer col·liris per a la vista cansada, i les espigues del plantatge, quan són a punt de madurar, agraden molt als ocells i hom acostumava a posar un brot espigat de plantatge dins les gàbies dels ocells cantadors (pinsans, canaris, verdums i cadernerres), d'ací que alguns anomenin també el plantatge *grana de canari*.

El plantatge gaudeix de notables propietats antiinflamatories i antiàl·lèrgiques. És una planta molt comuna que creix als erms i a la vora dels camins i n'hi ha de diverses menes segons la mida de les fulles: el *Plantago media* i *Plantago major*, ambdós de fulla més gran que no pas el més abundós: el *Plantago lanceolata*; totes les menes de plantatge, però, de propietats remeieres força semblants.

Tradicionalment les fulles del plantatge s'han emprat per combatre la bronquitis, la febre produïda per

Plantago lanceolata

temperar les afeccions gripals i per atenuar el mal de queixal i d'orella. També és una planta força útil com a depuratiu i diürètic i per ajudar a cicatritzar les ferides, especialment les bucals. El botànic català Pere Celestí Palau i Ferrer escriví que un decuit de plantatge «absorbint-lo pel nas, deté les hemorràgies nasals» i que les fulles

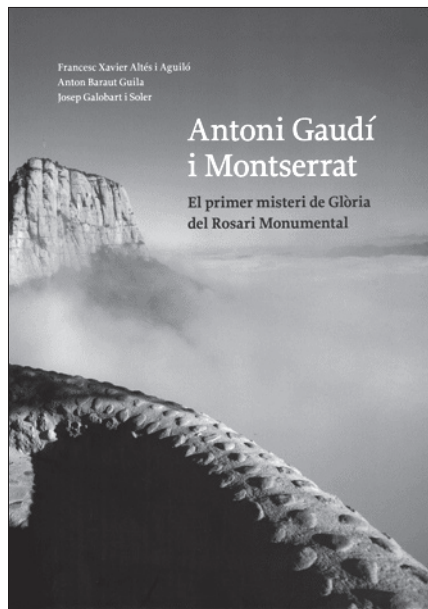
«en cataplasma són maduratives», és a dir, que provoquen les supuracions (*Les plantes medicinals*, 74). En alguns indrets de Catalunya hi creix també una altra varietat de plantatge de fulla molt estreta (llat. *Plantago albicans*) que gaudí de molta estima per combatre els dolors hemorroidals.

En temps d'hivern els pastors de casa nostra solien preparar una bullidura de fulles de plantatge i de malva per tal de combatre les afeccions catarrals i expulsar les mucositats i, també, de la fulla verda del plantatge macerada amb sal en feien cataplasmes per guarir les mossegades dels gossos i cicatritzar les ferides del bestiar.

A propòsit de les propietats gastronòmiques del plantatge, el metge imperial i pontifici Andrés de Laguna, l'any 1555 escriví que la fulla de la planta «Cocida con lentejas se da en lugar de acelgas y cómese el llantén en medio del pasto tras las viandas secas contra la hidropesía derramada por todo el cuerpo. Sirve también comida contra el asma y contra la gota coral» (*Acerca de la materia medicinal*, II, 115).

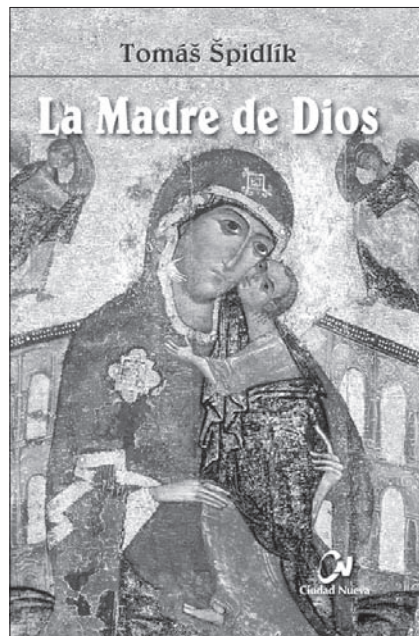
D'acord amb tota la tradició remeiera de casa nostra, i a propòsit de les virtuts del plantatge, fra Jacint de Sarrià escriví l'any 1751 que «aquesta planta és freda de qualitat y seca. Restreny los fluxos de sanch, y lo such de dit plantatge cura tota llaga, singularment las de la boca»; (BHC, *De algunas herbas*, f. 140), i el plantatge d'aigua, conegut també com a *orella de llebre* (llat., *Alisma plantago-aquatica*) —que és un gran antiinflamatori— fra Jacint remarcà que també el seu suc «és depuratiu y s'ha de prendre durant un mes a rahó de tres cullerades al dia. Untant el ventre ab aquest such cura lo dolor. És bo contra els cops, tumors y ferides; calma el mal de queixal y el dolor d'oïda. Aplicant les fulles desinfla les cames y els peus»; (APCC, *Terapèutica Antiga*, s.f). D'ací a quinze dies us parlaré, si a Déu plau, de la *virgàurea*, que fou estudiada i aplicada per Arnau de Vilanova.

F. X. ALTÉS, A. BARAUT i J. GALOBART
Antoni Gaudí i Montserrat
 Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2013, 127 pàg.

Llibre editat amb motiu de la restauració del primer Misteri de Glòria del camí del Rosari de Montserrat, la Resurrecció de Jesús, començat el 1904 i inaugurat el 1916. Estudia i descriu les vicissituds d'aquest monument escultòric fins als nostres dies. El projecte inicial fou encarregat a Antoni Gaudí, que després va abandonar. També s'hi documenten les altres col·laboracions de l'arquitecte amb Montserrat. (Ramon Ribera)

TOMÁŠ ŠPIDLÍK
La Madre de Dios
 Editorial Ciudad Nueva, 2014, 110 pàg.

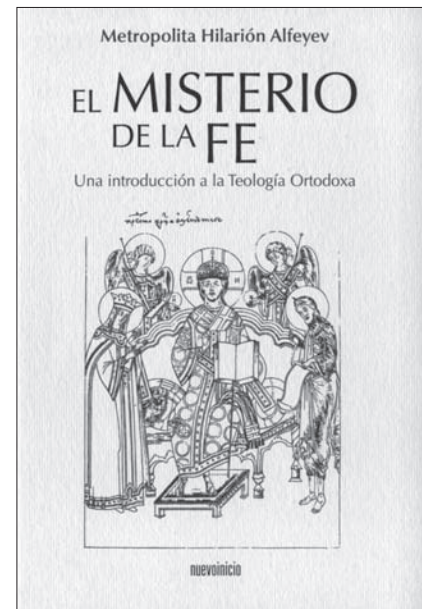
La vida de Maria tan sols ocupa unes quantes línies a l'Evangeli, però plenes de significat interior. Fonamentada teològicament, és el teixit de la fe de l'Església i es correspon amb les principals línies del dogma i de l'espiritualitat. El teòleg Tomáš Špidlík ha resumit en aquest volum l'ensenyament eclesial sobre Maria i l'ha proposada com a meditació de les tres pregàries essencials: l'Avemària, el Magníficat i la Salve Regina.

EQUIP SAN PABLO
Misal diario. Junio 2014
 Editorial San Pablo, 2014, 146 pàg.

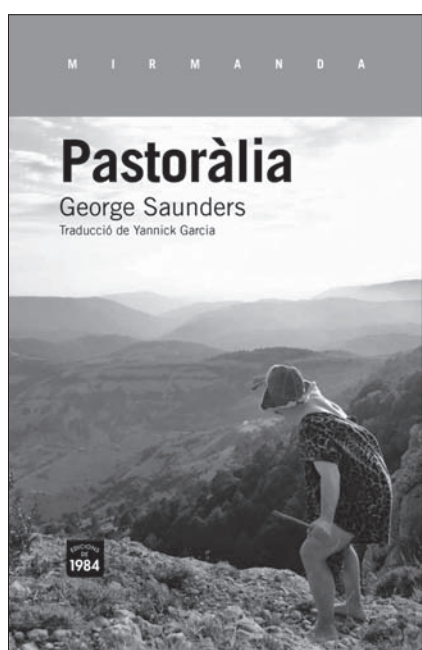
Aquest pràctic missal conté els textos de la Litúrgia de la Paraula proclamada en l'eucaristia diària durant el mes de juny del 2014. Les lectures del dia s'acompanyen d'una reflexió breu sobre l'Evangeli corresponent, escrita per autors de profunda espiritualitat i ampli coneixement bíblic, de les pregàries de la missa (col·lecta, pregària sobre les ofrenes i postcomunió) i de la indicació dels sants de cada dia.

METROPOLITA HILARIÓN ALFEYEV
El misterio de la fe
 Editorial Nuevo Inicio, 2014, 344 pàg.

Aquest llibre es caracteritza pel seu enfocament integral i holístic. Per al seu autor, el metropolita Hilarión Alfeyev, no hi ha separació entre teologia i espiritualitat, entre dogma i experiència personal, entre fe i pregària; junts constitueixen un tot indivisible. Pretén mostrar l'ensenyament ortodox en termes personals, pràctics i dinàmics, com una forma de vida, i assenyalava que l'autèntica teologia necessita del sentit de la sorpresa.

GEORGE SAUNDERS
Pastoràlia
 Edicions de 1984, 2014, 188 pàg.

Hi ha mil maneres d'abordar el món que, obra rere obra, l'escriptor George Saunders configura. Una d'elles és la d'endinsar-se en la morç reflexió sobre les relacions de poder que en més o menys mesura sobrevolen tots els seus relats. *Pastoràlia* és un memorable cop de puny al rostre amable d'un sistema laboral basat en uns principis de submissió i desconfiança que, de tan irreal, són d'una versemblança que glaça la sang.

PAUL MAAR
El senyor Bello i l'elixir blau
 Viena Edicions, 2014, 248 pàg.

En Max viu sol amb el seu pare. Per al seu dotzè aniversari només desitja una cosa: tenir un gos. Un bon dia topen amb en Bello, un gos vagabund, i el pare, accedeix a acollir-lo durant uns dies. Però tot es complica quan en Bello llepa el líquid blau que una velleta ha portat a la farmàcia del pare i, de cop, es transforma en... el senyor Bello, un individu estrafolari que parla d'una manera molt especial i provoca situacions força complicades.

MAUREEN LEE
De vuelta a casa
 Maeva Ediciones, 2014, 384 pàg.

Liverpool, 1945. Tres amigues (Iris, Maggie i Nell) tornen a casa per intentar recuperar la seva vida després de la guerra. Les tres han treballat com a voluntàries a l'exèrcit (de xofer, cuinera i taquígrafa, respectivament). Amb sentiments contradictoris, s'han d'enfrontar a la seva existència anterior. Tot canvia quan la Nell, a causa d'un fet inesperat, pren una dràstica decisió que posarà les tres amigues a prova.

JOAN ROCA
Cuina amb Joan Roca.
 Editorial Planeta, 2014, 376 pàg.

Aquest volum és una obra fonamental que ens descobreix les tècniques bàsiques de cuina sota el guiatge de Joan Roca. De forma visual, fàcil i didàctica, el xef detalla pas a pas els seus coneixements culinaris adquirits al llarg de més de vint-i-cinc anys de professió per aplicar-los fàcilment a casa. Un manual únic i inèdit que conté, a més, una selecció de vuitanta receptes per posar en pràctica tots els secrets de la seva cuina.

Crítica literària

Història de l'orde caputxí a Catalunya

Ferran Blasi
Birbe
Capellà i escriptor

Aquest volum és el que fa 9 de la sèrie de llibres que l'autor, fra Valentí Serra de Manresa, ha dedicat a diversos períodes ben significatius i a aspectes molt importants de la història de la província de Catalunya dels caputxins. Tots tenen en comú que toquen un tema des del punt de vista de la història de l'orde caputxí i del seu genuí franciscanisme.

El llibre té ben marcats aquests aspectes: el de la repercussió en la vida dels caputxins de Catalunya, de la marxa, ben accidentada, de les coses de la societat espanyola i de la catalana, en un cert període, en els aspectes socio-polítics i culturals, i més concretament el que fa referència a la persecució religiosa que es va anar desfermant a la major part de les terres ibèriques, llevat del País Basc, des de l'adveniment de la República, i que va assolir el punt culminant a partir del 18 o 19 de juliol del 1936.

És un tractament monogràfic en el qual no manca res: ni els materials d'un arxiu, molt ben organitzat, del qual el mateix pare Valentí té cura, ni les nombroses publicacions d'una colla de frares supervivents o les declaracions orals recollides, de vegades arran dels fets, des de l'exili, o més endavant com

VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Els frares caputxins de Catalunya: de la Segona República a la postguerra
Col·lectània Sant Pacià, 2014, 372 pàg.

a records, amb el to que era propi de cada moment, i segons la persona i el seu tarannà, ja fos el qui en aquells moments era l'autoritat provincial de l'orde, el pare Josep de Besalú, o un altre de qui es coneixen abundants textos, el pare Anton M. de Barcelona, o tants d'altres.

L'altra dimensió del treball és la descripció d'aquell ampli context, amb les característiques de la persecució religiosa que es va produir, amb tanta extensió, i d'una forma tan general, que planteja molts interrogants, sobretot els d'esbrinar les causes, el sosteniment d'aquell ritme, i el que s'ha considerat —si es pot parlar així— una organitzada o provocada revolució, o un controlat descontrol. I això, en els territoris governats directament per la República, o en els que depenien de la Generalitat de Catalunya.

Les preguntes que es fan: qui hi havia darrere o al fons, què movia o no frenava tot allò: ideologies, partits polítics,

o certes societats des de l'ombra, d'on venien les subvencions, etc. Ens agrada que en tot això, l'autor, més que oferir sempre una opinió seva, com podria bé fer-ho, ho recull abundantment de variats autors.

En alguns temes l'autor més aviat selecciona fonts, cita especialistes en la matèria, recull opinions, consulta autors variats —entre ells Vicente Càrcel Ortí, Francesc Martí Gelabert o Miquel Batllori o Josep Massot—, però gairebé sempre, la seva posició es pot endevinar per la forma de presentar els assumptes. Ens plau, sí, que quan pot presenta també algunes actuacions mogudes per un sentit humanitari. Així ens parla de les intervencions dels dos consellers de la Gene-

ralitat, el de Governació, l'aranès Josep Maria Espanya, i el de Cultura, Ventura Gassol, els quals es calcula que van ajudar unes 6.300 persones, entre sacerdots i religioses, perquè fossin evacuats en vaixells francesos i italians (p. 97). També ens ha agradat llegir que dues germanes del president Lluís Companys van gestionar l'obtenció d'un passaport per al pare Joan d'Ordal, del convent de

l'Ajuda, amb el qual va poder sortir per Portbou (p. 122).

I encara que no en dubtàvem, fra Valentí ja ha donat paraula, davant de molts testimonis que omplien l'Aula Magna del Seminari, i davant de les autoritats —les de l'orde i les de la Facultat—, que hi haurà continuació: l'època d'adaptació al Concili Vaticà II. I que Déu li doni llarga vida per tirar endavant.

Crítica cinematogràfica

Sap canviar bolquers?

Josan Montull
Salesià

josan.montull@salesians.cat

NO SE ACEPTAN DEVOLUCIONES

DIRECTOR: Eugenio Derbez.
INTÈRPRETS: Eugenio Derbez, Jessica Lindsey, Loreto Peralta, Daniel Raymont, entre altres.
MÚSICA: Carlo Siliotto.
GÈNERE: Comèdia dramàtica.
115 minuts.
Mèxic, 2013.

El debut cinematogràfic del còmic mexicà Eugenio Derbez s'ha convertit en un èxit sense precedents en el cinema llatí. La pel·lícula més taquillera al seu país d'origen i el film llatí més vist als EUA arriba ara a les nostres pantalles.

La pel·lícula, escrita, produïda, protagonitzada i dirigida pel mateix Derbez, explica la història de Valentín, un solter que viu a Acapulco, faldiller i irresponsable, que sedueix amb mentides i promeses falses totes les dones que vol. Un dia truca a la porta una noia amb estètica desenfadada, i amb la qual havia mantingut relacions, que li deixa un nadó als braços i li diu que és la seva filla. La dona desapareix i Valentín —aterrat amb la idea d'haver d'afrontar la paternitat— es llança a buscar-la i arriba a Los Angeles. No hi troba la mare però hi troba una casa i una feina d'extra cinematogràfic que li serveix per

tenir cura de la seva filla i madurar a cuita-corrents. Set anys després la mare torna per endur-se la nena a la qual ha cuidat Valentín.

El film aborda el tema de la responsabilitat familiar des d'una perspectiva de comèdia. A la primera part de la pel·lícula hi abunden els acudits i els gags (no tots bons) que serveixen per explicar la transformació del solter crà-

pula en un pare tan original com tendre i bo. Des de la reparació de la mare, la pel·lícula adquireix un to melodramàtic que dota de serietat l'argument fins aleshores trivialitzat. El final, commovedor i sorprenent, obre el film a l'esperança i es converteix en un al·legat a favor de l'eficàcia de l'amor i de les bondats de la unitat familiar per a l'educació dels fills.

És cert que ens trobem amb una pel·lícula plena de clixés i de situacions previsibles. No hi ha cap novetat en aquesta història que, des que Chaplin va fer *El chico*, el 1921, el cinema ha explicat moltes vegades. Però és cert que la pel·lícula connecta amb el gran públic, potser perquè les qüestions que toca, escabroses i difícils, són prou conegudes en el nostre entorn. Així apareixen temes com el divorci, els diferents tipus de família (tradicional, monoparental, del mateix sexe...), la custòdia dels fills, la fidelitat, la responsabilitat en l'educació, la veritat en les relacions, la redempció personal des de l'amor, la superació de les mateixes pors des del lliurament... Tots aquests temes apareixen en el film tractats amb delicadesa i efectivitat. De vegades es busca la llàgrima fàcil i en algun moment hi ha un to de culebrot llatí, però *No se aceptan devoluciones* es veu de bon grat i amb un somriure als

llavis perquè la temàtica se'ns fa massa propera i aconseguix interessar-nos. I és que la tristesa i el desemparament d'una criatura que veu que els seus progenitors no s'estimen i que s'enfronten no és cap bajanada.

El film està ben explicat i és entretingut. Aconseguix descriure els sentiments de pare i filla en aquest futur de novetats davant de les quals cal actuar amb responsabilitat. La realitat fantàstica que percep la nena, presentada amb uns dibuixos animats plens de color i de llum, contrasta amb el rostre expressiu del pare, que trasllueix la preocupació per tantes dificultats que ha d'afrontar.

La química entre el mateix Derbez, en el paper de Valentín, i la debutant Loreto Peralta, que interpreta la petita Maggie, sosté fins al final aquesta pel·lícula, senzilla i edulcorada, apta per a tots els públics que la vagin a veure amb la bona intenció d'entretenir-se i emocionar-se.

No se aceptan devoluciones és cinema senzill i humà, allunyat de grans efectes especials, estridències visuals i pressupostos milionaris, cinema que amb una narració —de vegades massa previsible— toca el cor. Potser la trista proximitat del drama que explica amb la realitat quotidiana de tants infants que estan sumits en el desemparament per la manca d'amor dels seus pares, és la clau del seu èxit.

Des del carrer

ALEJANDRO RUBIO, ASTRÒNOM AMATEUR I CREIENT

«La necessitat d'anar més enllà d'un mateix és pròpia de l'home»

Eduard Brufau

Fa cinc mesos escassos es va posar en marxa a Barcelona l'Espai Cultural Galileu, un centre de difusió científica, humanística i teològica. L'ànima d'aquesta iniciativa és Alejandro Rubio, per a qui la ciència, la cultura i la fe no són realitats aïllades ni incompatibles, sinó íntimament relacionades. Són diferents esferes de l'home, aquest ésser que en contemplar la bellesa d'un cel estrellat es meravella i no pot evitar fer-se preguntes. En un temps dominat per un excés d'especialització i per l'arraconament de les humanitats, l'Espai Cultural Galileu ens recorda la necessitat de preguntar-nos pel sentit de l'existència.

Com va néixer aquesta iniciativa?

Volia sortir del món econòmic on havia treballat molts anys, un món que no m'omplia i on tenia la sensació de no fer res per als altres. Com que l'astronomia és la meua gran afició i tenia una col·lecció d'instruments i llibres sobre el tema, vaig pensar de fer-ne un museu. Finalment vaig entendre que era millor crear una associació sense ànim de lucre per exposar els instruments i sobretot fer divulgació científica i cultural. Vaig veure que calia intentar respondre a les preguntes bàsiques que a vegades fan els nens: per què hi ha tants estels?, on s'acaba l'univers? I nosaltres què hi fem aquí?...

Aquestes preguntes van més enllà de l'astronomia...

Per això no volia fer una associació astronòmica com a tal, sinó anar més enllà d'aquest camp i incorporar-hi altres coneixements científics i humanístics. Hi ha un lligam entre tots els sabers humans: la física, l'astronomia, la teologia, la filosofia, l'art... Preguntes com ara per què som aquí o com va començar l'univers són interrogants comuns a tots aquests sabers, i cadascun d'ells els intenta respondre per vies

ESPAI CULTURAL GALILEU
C/ Muntaner, 435-437, ent. 1a,
Barcelona
Tel: 930 083 019
infogalileu@gmail.com
www.espaigalileu.org

diferents. L'objectiu de l'Espai Galileu és aquest: construir punts de trobada entre ciència, cultura i fe.

La nostra època no sembla que valori ni les humanitats ni la fe.

Avui tot el que no dóna un benefici econòmic ràpid és menyspreat. Per això hi ha la creença que l'espiritualitat és cosa del passat, una etapa superada. Però això és un error! Per ser persones completes de debò hem de conrear la nostra part espiritual, que és importantíssima. I també cal fomentar els sabers humanístics, que responen a la necessitat d'anar més enllà d'un mateix, de buscar alguna cosa més, necessitat que és pròpia de l'home.

Els éssers humans som éssers unitaris, no estem fragmentats, no funcionem per parts. Per això hi ha molts científics creients, i els seus coneixements són

perfectament compatibles amb la fe, i concretament amb la fe cristiana.

Encara falta molta pedagogia, doncs.

Crec que s'ha de fer una tasca per corregir aquesta idea que només és important el que es pot comprar, que la felicitat és adquirir el que volem a l'instant que ho volem. Sobretot s'ha de reeducar els nens, perquè des de petits ja valorin aquesta capa més profunda de la vida.

A l'Espai Galileu volem ajudar a reeducar aquesta mentalitat a través de conferències, debats i tallers. He anat trobant persones, com ara Mn. Francesc Nicolau, que s'han ofert generosament per pronunciar una conferència o fer un taller. Persones que volen compartir amb els altres els seus coneixements i les seves experiències, que ens fan créixer com a persones.

Rauxa

La mirada

Una església és una construcció arquitectònica, però per comprendre-la en profunditat no n'hi ha prou amb un punt de vista tan sols arquitectònic. Ens cal una mirada que tingui en compte la fe cristiana, la teologia, la litúrgia, el simbolisme... Es tracta d'una mirada global, no només analítica, i que va més enllà dels aspectes estrictament quantificables. Una cosa semblant passa amb la natura: és una realitat biològica, però per copsar-ne l'essència dins nostre, la mirada biològica es queda curta; en contemplar un paisatge n'hem de quedar meravellats, perquè a través d'ell hi intuïm amb certesa

alguna cosa més del que és en l'estricta aparença. Amb l'home ens passa anàlogament. Som, sens dubte, éssers biològics, psicològics i socials. Aquests punts de vista són vàlids, però del tot insuficients per comprendre què és realment l'home. Això només és possible des d'una mirada contemplativa, que no nega les anteriors, sinó que les engloba i les supera. Aquesta automirada és completa, és la que fa sortir l'home d'ell mateix, la que amb el temps ens permet prendre consciència de la nostra naturalesa, conèixer-nos a nosaltres mateixos.

Eduard Brufau

Pensant-ho millor

Francesc Riu
Salesià, president
de la Fundació
Rinaldi
friu@edebe.net

Portes obertes

A la diòcesi de Barcelona s'ha iniciat una reflexió summament interessant sobre un aspecte clau de l'evangelització que el papa Francesc impulsa amb lucidesa i coratge i que compromet tota la comunitat eclesial. Es tracta de cercar nous camins per a l'acció pastoral en les grans ciutats. En l'exhortació *La joia de l'Evangeli*, hi descobrim nombroses al·lusions a la «necessitat d'avançar pel «camí d'una conversió pastoral i missionera que no pot deixar les coses com estan». Ens cal situar en aquest context la crida del papa Francesc a obrir les portes de les esglésies no solament perquè els qui som a dins puguem sortir-ne per comunicar el missatge de l'Evangeli als qui mai n'han sentit parlar, sinó també perquè els qui són a fora s'adonin que és molt fàcil entrar-hi i conèixer més a fons qui és Jesús.

El seu llenguatge és molt expressiu: «L'Església que surt és una Església amb les portes obertes. Sortir cap als altres per arribar a les perifèries humanes no implica córrer cap al món sense rumb i sense sentit. Molts cops és més aviat aturar el pas, deixar de banda l'ansietat per mirar als ulls i escoltar, o renunciar a les urgències per fer companyia al qui s'ha quedat a la vora del camí. De vegades és com el pare del fill pròdig, que es queda amb les portes obertes perquè, quan ell torni, pugui entrar a casa sense dificultat.»

Francesc ha observat un fet que a casa nostra sovinteja: esglésies que només tenen les portes obertes quan s'hi realitza una celebració litúrgica: només hi entren els qui desitgen participar-hi. Ell ha escrit: «L'Església està cridada a ser sempre la casa oberta del Pare. Un dels signes concrets d'aquesta obertura és tenir temples amb les portes obertes a tot arreu. D'aquesta manera, si algú s'hi apropa cercant Déu, no es trobarà amb la fredor d'unes portes tancades. I encara hi ha altres portes que tampoc no podem tancar. Tothom pot participar d'alguna manera en la vida eclesial, tothom pot incorporar-se a la comunitat; i les portes dels sagraments tampoc no s'haurien de tancar per qualsevol motiu». L'Església, diu el papa Francesc, no és una duana, sinó la casa paterna on hi ha lloc per a tots; cadascú ha de poder entrar-hi amb la càrrega de la seva pròpia vida.